

K.Č.j. - 141VL-96

s nález. rozhodnutím - 22. prosince 2002
- obžalován

Česká republika

Toto rozhodnutí
dne: 17. 6. 2003 nabylo právní moci
OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 6
dne: 17. 6. 2003
ke spoj. v R
in PRAHA.

POJISTKA ČESKÉ REPUBLIKY PRO PRAHU 6 ZOBRAZUJÍCÍ SUDY PRAHU 6
Dne: 28. 6. 2003
Č.j.:
Přílohy:

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

2 T 30/2001

Obvodní soud pro Prahu 6 rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Kohoutkové a přísedících Miloslava Čiháka a Marie Šmelkové dne 17. prosince 2002, *t a k t o* :

Obžalovaný

JUDr. Oldřich Mězl

nar. [redacted] 1927 v Pivíně, okr. Prostějov, důchodce, bytem Praha 7, Bubenská [redacted],

je v i n e n , ž e

jako náčelník Správy Státní bezpečnosti Praha v období od 1.6.1982 do neméně roku 1985 společně s již ods. Z. Němcem, nar. 9.12.1930, Vladimírem Stárkem, nar. 17.8.1924 a Zdeňkem Widerlechnerem, nar. 21.4.1930, a společně s dalšími odděleně stíhanými pachateli realizoval a organizoval akci s krycím názvem Asanace, jejímž cílem bylo vystupňovat psychický tlak na vytypované organizátory a sympatizanty akce Charta 77 za účelem dosažení jejich nedobrovolného vystěhování se z ČSSR tím, že tuto akci, která byla iniciována

rozkazem ministra vnitra ČSSR Jaromíra Obziny č. 32/1977 ze dne 21.12.1977, opakovaně zahrnovali do náplně činnosti svých útvarů , průběžně jako vedoucí pracovníci tuto akci vyhodnocovali, schvalovali, čímž zajistili, aby jejich podřízení s jejich vědomím a v rámci této akce, za tímto účelem, vyvíjeli psychický nátlak na poškozené v podobě zejména profylakticko rozkladných opatření na bázi nucených styků, vyhrožování uvězněním jako alternace nevystěhování se , znemožnění výkonu zaměstnání, opakovaných domovních prohlídek, výhrůžek použití fyzického násilí, čímž zasáhli nezákonně do základního ústavního práva a svobody poškozených, jako státních občanů ČSSR, spočívajícího v nedotknutelnosti jejich pobytu na území svého státu, zaručeného článkem 31 Ústavy ČSSR ve znění zákona č. 100/1960 Sb., kdy část poškozených se v důsledku těchto nezákonných represí i vystěhovala, přičemž takto jednal vůči nejméně poškozeným : ThDr. Milanu Balabánovi, nar. 3.9.1929, Ing. Jiřímu Hermachovi, nar. 17.6.1912, Milanu Hlavsovi, nar. 13.6.1951, Václavu Malému, nar. 21.9.1950, Janě Převraské, nar. 5.7.1945, Karlovi Sidonovi, nar. 9.8.1942, Jaroslavu Sukovi, nar. 27.12.1948, Marii Benetkové, nar. 1.8.1945, Zbyňkovi Benýškovi, nar. 27.6.1949, Vratislavovi Brabencovi, nar. 28.4.1943, Zině Freundové, nar. 7.3.1950, Františku Stárkovi, nar. 1.12.1952 , čímž porušil nejméně ustanovení článku 34 Ústavy ČSSR ve znění zákona č. 100/1960 Sb. , § 23 zák. č. 100/1970 Sb. o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, § 3 zák. č. 40/1974 Sb. o Sboru národní bezpečnosti,

t e d y : jako veřejný činitel v úmyslu způsobit jinému škodu vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu a způsobil takovým činem jiný zvláště závažný následek.

č í m ž s p á c h a l

Trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. a) , odst. 2 písm. c) tr. zákona ve spolupachatelství dle § 9 odst. 2 tr. zákona.

a o d s u z u j e s e

Podle § 158 odst. 2 tr. zákona k trestu odnětí svobody v trvání tří /3/ let.

Podle § 58 odst. 1 , § 60a) odst. 1 tr. zákona se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání čtyř /4/ let za současného vyslovení dohledu.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškození : Zbyněk Benýšek, Vlastimil Třešňák, Zina Freundová, Vratislav Brabenec, Jaroslav Suk se svými nároky na náhradu škody odkazují na řízení ve věcech občansko-právních.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 sp.zn. 2 T 30/2001 byli obž. Z. Němec, V. Stárek a Z. Wiederlechner uznáni vinnými tr. činem zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158/1a),2c) tr. zákona. Obžalovaný JUDr. Mézl byl dle § 226 písm. c) tr. zákona pro tento tr. čin stejným rozsudkem ze dne 12.2.2002 obžaloby zproštěn. Usnesením Městského soudu v Praze sp.zn. 9 To 166/2002 ze dne 21.10.2002 byl shora uvedený rozsudek ohledně obž. JUDr. Mézla dle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr.ř. zrušen a věc vrácena soudu I. stupně.

Po opakovaném provedeném hlavním líčení vzal soud za prokázaný skutkový děj tak, jak je popsán shora.

Odsouzený Němec se k hlavnímu nedostavil a v souladu s ust. § 202 odst. 5 tr. řádu požádal, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti. Soud tedy postupoval dle § 202 odst. 2 tr. řádu a vycházel z výpovědi obžalovaného učiněné v průběhu přípravného řízení. Obžalovaný uvedl, že se necítí být vinen žalovaným trestným činem, vždy postupoval v souladu se zákonem, případně rozkazy a nařízeními, které dostával z centrály, případně od ministra nebo náměstka ministra. Do funkce náčelníka Správy StB Praha a SK nastoupil od 1.12.1977 a pracoval zde asi po dobu 3 let. Náplní jeho činnosti bylo plnění pokynů, které dostával od svých nadřízených, přičemž v té době neměl dostatek zkušeností s prací na této problematice a většinu věcí v jemu svěřeném úseku rozhodoval tehdejší náčelník Správy SNB Praha a SK, generál Rypl. Ten byl také jeho přímým nadřízeným. K předloženým částem fotokopíí prováděcích plánů, jejich vyhodnocení, pak uvedl, že mu o těchto akcích není nic známo, to prováděli pracovníci jednotlivých odborů on musel zprávu jen podepsat, ale nic o ní neví.

Odsouzený Stárek v průběhu přípravného řízení využil svého práva a nevypovídal. V průběhu hlavního líčení pak vypověděl, že v inkriminovanou dobu byl zařazen ve funkci náčelníka X. Správy, zaměřoval se však spíše na

problematiku církve a sekt a pokud se jedná o další odbory, tyto byly v pravomoci jeho náměstků. K charakteristice daného období pak uvedl, že poté, kdy v lednu 1977 bylo vydáno prohlášení Charty prostřednictvím Svobodné Evropy, začala široká mediální kampaň, poté následovalo přijetí Anticharty v Národním divadle za přítomnosti významných osobností, jako například Jana Wericha a podobně. V důsledku kampaně ze západu, pak výrazně vzrostl počet žádostí chartistů o vycestování, došlo k napadání ČSSR a jako reakce na tuto situaci pak byl vydán rozkaz č. 32/1977 ministra vnitra. V důsledku vydání toho rozkazu v podstatě skončila plošná blokáda dokladu k vycestování a bylo rozhodnuto, že těmto osobám bude poskytována nabídka k vycestování. Obžalovaný osobně jednal s Dr. Mlynářem, který následně také vycestoval, s nikým z dalších poškozených uváděných v obžalobě, však již do styku nepřišel. Později však přestaly osoby na nabídky k vycestování reagovat, navíc ti, kteří nevycestovali, kritizovali ty, kteří republiku opustili. X. Správa StB však cesty nepovolovala a pokud se jedná o instrukce po vydání citovaného rozkazu, sám obžalovaný zdůrazňoval, aby bylo striktně postupováno v souladu se zákonem, aby nebyly předvolávány k výslechu osoby starší 60. let, ale aby tyto byly případně navštíveny v bydlíšti, rozhovory, aby byly nahrávány. Za celou dobu neobdržel žádnou stížnost na postup příslušníků a žádnou stížnost neřešila ani Inspekce MV. Rozhodně popřel, že by kontaktoval školské odbory či ministra školství, aby některé z dětí signatářů nebylo přijato do školy, taktéž nebyly dávány žádné pokyny k rušení telefonních stanic. Poté, kdy obžalovanému byla předložena část fotokopíí jim podepsaných uvedl, že samozřejmě pokud chartisté telefonovali od Mnichova nebo do Paříže s hesly Svobodné Evropy, pak byl vznesen požadavek na přerušení telefonních stanic, ale samozřejmě jim nemohli zabránit, aby netelefonovali například od sousedů. Pokud byli chartisté hlídáni bylo to podle jejich aktivity a tímto způsobem chtěli zabránit protistátní činnosti, přičemž fakticky střežení neprováděla státní bezpečnost. Dále se pak obžalovaný vyjádřil k průběhu celého trestního řízení, předložil článek z časopisu Týden č. 35 z roku 1996, kde ÚDV poskytuje návod jak v této věci vypovídat, hovoří se zde o poškozených Třešňákovi, Freundové i Benýškově, obžalovaný se domnívá, že ÚDV nerespektuje zásadu presumpce neviny.

Odsouzený Wiederlechner vypověděl, že jako náčelník X. Správy byl zařazen od 1.6.1982, přičemž v době vydání citovaného rozkazu č. 32/77 vůbec ve složce Státní bezpečnosti nesloužil, když předtím a to až od roku 1980 byl u Státní bezpečnosti v Českých Budějovicích. S tímto rozkazem tedy seznámen nebyl a to ani s jeho přílohou, o akci Asanace mu nebylo nic známo a to až do okamžiku sdělení obvinění. Taktéž s nikým z poškozených osobně do styku nepřišel, když navíc dle obžaloby měl být činěn nátlak na poškozeného Hlavsu v období před jeho nástupem do funkce a poškozená Převratská se taktéž 12.5.1982, tedy před

jeho funkčním obdobím z republiky již vystěhovala. Dále vypověděl, že jako náčelník X. Správy byl přímo podřízen prvnímu náměstkovi federálního ministra vnitra, úkolem X. Správy byla ochrana různých objektů uvnitř republiky. Jednalo se o oblasti jako je kultura, církev, mládež, školství, věd a podobně. Pouze jedním z úkolů pak byl i zájem o signatáře Charty 77. Rozhodně však mu není známo, že by těmto osobám bylo nabízeno, aby opustily republiku, ví, pouze, že u některých osob, například u nositelů určitého druhu tajemství byla Státní bezpečnost o jejich žádostech o vystěhování informována, v ostatních případech pak informována nebyla. Pokud se jedná o roční prováděcí plány, pak tyto vypracoval analytický odbor X. Správy a schvaloval je pak první náměstek nebo ministr. Úkolem obžalovaného jako náčelníka pak bylo den ode dne organizovat práci celé X. Správy, takže konkrétně pokud se jedná o prováděcí plán, je možné, že zadal termín do kterého měl být plán vypracován, poté se s ním seznámil a postoupil ho dál ke schválení. Rovněž se vyjádřil v tom smyslu, zda plán doporučuje či nikoli. Používání krycích názvů bylo u Státní bezpečnosti zela běžné a hojné.

Obžalovaný Z Obzina vypověděl, že ve funkci Ministra vnitra působil od 30.3.1973 do 14.6.1983, nikdy nebyl příslušníkem sboru SNB, či Státní bezpečnosti, byl ústavním činitelem. V žádném případě citovaný rozkaz č. 32/77 nevydal v rozporu s tehdy platnými zákony, když akce Asanace byla jednou ze součástí celého komplexu opatření, které směřovaly k zajištění bezpečnosti a ochrany státu. Vydání rozkazu je zapotřebí vidět v mezinárodním kontextu v tom smyslu, že tento byl vydán v období tzv.: studené války a byl vydán v souladu se závěry Helsinské konference. V žádném případě vydáním rozkazu nesledoval obžalovaný jakýkoliv neoprávněný prospěch nebo zneužití pravomoci, když nikomu z příslušníků či náčelníků Státní bezpečnosti neukládal, jakým způsobem mají postupovat, že by měl být tedy použit psychický či fyzický nátlak při dosažení cílů Asanace. O tom, že byl tento rozkaz v souladu se zákony, pak svědčí i každoroční správa generální prokuratury, hodnotící stav zákonnosti. V inkriminované době bylo rozhodnuto, že Charta není legální organizací, nemám statut a její mluvčí nejsou oprávněni za ni jednat, je v rozporu s Ústavou a dalšími zákony. Inkriminovaný rozkaz platil pouze jeden rok, když na každý další rok byl vydán nový rozkaz a současně byla podána zpráva o tom, jak byl předchozí splněn a to Radě obrany státu. Poukázal pak dále na tu skutečnost, že v průběhu celého trestního řízení, originál uvedeného rozkazu, který by byl jím podepsán nebyl zajištěn. Konečně pak uvedl, že otázka úprav vystěhování a emigrace započala v roce 1972, akcelerovala v roce 1974 a pokračovala po Helsinské konferenci, když po roce 1979 už rozkazy Asanace nezahrnovaly, domnívá se, že už tato problematika nebyla v takovém zájmu a řada věcí již byla vyřešena. Konečně pak obžalovaný poukázal na tu skutečnost, že původně v této trestní věci byl vyslechnut jako svědek, až poté mu bylo sděleno obvinění, když nikdo z dalších

spoluobžalovaných nebyl jeho přímým podřízeným a tudíž dle jeho názoru nemohla být jejich vzájemná jednání ani propojena. Dále obžalovaný poukázal jednak na Ústavu, jednak na Listinu základních práv a svobod stran promlčení trestního stíhání.

Obžalovaný JUDr. Mézl vypověděl, že do funkce náčelníka nastoupil až od května 1981, tedy v době, kdy akce Asanace byla již v plném proudu a jeho hlavními úkoly bylo především ochrana letiště, zkvalitnit personální stav, snížit počet stížností, ochrana ekonomiky, a na úseku oddělní pasu a víz snížit počet blokováných osob proti výjezdům, dále spolupracovat s II. Správou, kdy vnitřní problematika měla být ponechána v kompetenci plukovníka Irovského. V době jeho funkčního zařazení byl dlouhodobě nemocen generál Ryppl a z tohoto důvodu pak musel převzít řadu úkolů i po něm. Původně pak obžalovaný uváděl, že pokud se jedná o poškozené, s nikým z nich s výjimkou poškozeného Třešňáka do styku nepřišel, kdy svazky většiny poškozených byly zařazeny a založeny již v roce 1978 až 1980 a pokud se jedná o poškozeného Třešňáka ví o něm z toho důvodu, že v roce 1983 mu měly být vyřízeny výjezdní doklady. V žádném případě mu však neudělil žádnou výstrahu, k tomu nebyl ani oprávněn. Dále pak obžalovaný uvedl, že v době od 19.10 do 8.11.1981 byl v lázních v Karlových Varech, k dokreslení celé stíhací Zprávy vypověděl, že například jím ustanovená pětičlenná skupina z řad příslušníků Státní bezpečnosti během týdne odhalila tzv.: „Spartakiádního vraha“, . Dále pak obžalovaný poukázal na tehdejší atmosféru ve společnosti, zejména na 99% účast u voleb, konání Spartakiády nebo Olympiády v Moskvě s tím, že žádné negativní reakce běžných osob mu nejsou známy a skutečnost, že asi 15 osob se vystěhovalo dle jeho názoru neodůvodňuje zvlášť závažný následek žalovaného trestného činu. Podle tehdy platného zákona měli příslušníci právo předvolávat lidi k výsledku a současně byli povinni jednat dle zákona o SNB. Poté, kdy byl ve věci vyslechnut poškozený Třešňák obžalovaný vypověděl, že poškozeného vidí dnes poprvé u hlavního líčení, žádných pohovorů s ním se nezúčastnil a žádnou výstrahu taktéž poškozenému neudělil. Po předložení listinných důkazů – plánu činnosti, návrhu na opatření, návrhu na uložení spisu evidované osoby, pak obžalovaný uvedl, že pouze v jednom případě a to v návrhu na uložení spisu evidované osoby, K. Sidona, tento podepsal, ve všech ostatních případech se pak jedná buď o podpisy Bytčánka nebo Irovského. Současně ovšem vypověděl, že žádný rozkaz stran přenesení své pravomoci za zástupce Bytčánka nebo Irovského nevydal. Na této své výpovědi setrval i po zrušení rozsudku odvolacím soudem.

Z výpovědi poškozeného Zbyňka Benýška bylo zjištěno, že v kontaktu se Státní bezpečností byl od roku 1978, přičemž jednání příslušníků bylo z počátku korektní, čímž má na mysli, že z počátku byl přinejmenším o výsledku pořízen protokol, byla tomuto přítomna zapisovatelka, mohl sedět a nebyl bit, nebyl

poléván vodou, příslušníci ho nenutili, aby stál s hlavou opřenou o plechovou skříňku, do které tloukli, nepoužívali ručník. Ke změně v chování pak došlo přesně dne 30.4.1981. Poškozený byl opakovaně zadržen na dobu 48 hodin, jeho výslechy trvaly třeba i 11 hodin, opakovaně u něho v bytě byly prováděny domovní prohlídky, již od samého prvopočátku mu bylo nabízeno, aby se vystěhoval, a to v tom smyslu, že buď se vystěhuje nebo bude následovat vězení. Nakonec po červnu 1981, kdy během jednoho týdne absolvoval celkem 3 výslechy a byl jedenkrát na 48 hodin zadržen., byl i zbit, požádal v Rakousku o azyl, jeho žádosti bylo asi během 3/4 roku vyhověno a v červnu 1982 vycestoval. V okamžiku, kdy požádal o vystěhování jeho kontakt se Státní bezpečností skončil, nikdo ho doma nenavštěvoval, a i když dostal předvolání k výslechu na to nijak nereagoval a nebyl nijak sankcionován. Na postup Státní bezpečnosti podal poškozený stížnost, kterou adresoval na Vojenskou prokuraturu a dále na vědomí ministra vnitra obž. PhDr. Obziny. Na tuto stížnost nebylo nijak reagováno. Při opuštění republiky, zde poškozený zanechal své nejbližší příbuzné, kteří v průběhu jeho pobytu mimo republiky zemřeli, jemu nebylo umožněno přijet ani na pohřeb. Pokud se jedná o způsob provádění výslechů je v současné době vedeno trestní řízení u Obvodního soudu pro Prahu 1 proti příslušníkům Šimákovi a Dudkovi.

Z fotokopie dochovaného svazku Státní bezpečnosti na poškozeného Benýška bylo zjištěno, že tento byl veden pod krycím jménem „ Zbyněk „ od 5.5.1978 v plánu agenturně – operativního rozpracovávání, jakož i ve výkazu preventivních opatření provedených útvaru kontrarozvědky ze dnů 9.11.1981 a 24.11.1981 se uvádí, že mají být prováděny administrativně-právní opatření k vytvoření podmínek pro naplnění projektu Asanace z termínem do dubna 1982 a následně je pak již uvedeno, že poškozený byl zahrnut do akce prevence projektu Asanace a Izolace. Tak bylo postupováno vzhledem k tomu, že prováděná preventivně – rozkladná opatření neměla na jmenovaného větší pozitivní vliv a proto byla přijata další aktivní opatření s cílem využití projektu Asanace. Dne 5.11.1981 pak podal poškozený žádost o vystěhování.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Vratislava Brabence bylo zjištěno, že ve styku se Státní bezpečností byl od roku 1976 a to poté, kdy byl zatčen a odsouzen pro trestný čin výtržnictví v souvislosti s jeho vystupováním ve skupině Plastic People a po jeho propuštění pak nastaly nátlakové akce ze strany Státní bezpečnosti. Opakovaně byl vyslýchán, v průběhu výslechu byl opakovaně fyzicky napaden, byl vydírán v tom smyslu, že bylo hovořeno o únosu jeho dcery a vše vyvrcholilo na podzim roku 1981, kdy ho v bytě navštívilo „ vystěhovávací komando „ a bylo mu zdůrazněno, aby se vystěhoval, nebo, že u něho bude doma nalezen doma samopal. Následujícího dne ráno se pak dověděl, že byla přepadena

a téměř zabita jeho blízká přítelkyně Zina Freundová a tehdy se společně s manželkou rozhodli, že se vystěhují. Žádost pak podal dne 5.11.1981, vyřízení formalit trvalo 21 dnů a i během této doby byl stále Státní bezpečností kontaktován s tím, že pokud od 21 dnů neopustí republiku bude zlikvidován. Poškozený uvedl, že nikdy dříve, přestože jeho bratr v roce 1969 odešel do Švédska, o vystěhování neuvažoval a také nikdy žádnou žádost v tomto smyslu nepodal.

Z fotokopie dochované části spisu Státní bezpečnosti bylo zjištěno, že tento byl veden na poškozeného pod krycím jménem „Hudebník“, a to od 18.9.1976, v návrzích na převedení svazku, jakož i výkazu preventivních opatření provedených útvarem kontrarozvědky se pak uvádí, mimo jiné, že mají být vytvářeny podmínky k naplnění projektu Asanace a Izolace, vzhledem k tomu, že dosud prováděné opatření nemají na jmenovaného větší pozitivní vliv. Dále se zde uvádí, že poškozený byl zařazen do projektu Asanace, Izolace a akce Prevence. Na základě prováděných preventivně rozkladných opatření bylo dosaženo u poškozeného naplnění podmínek stanovených pro projekt Asanace, to je vyvolání rozhodnutí vystěhovat se z ČSSR natrvalo.

Ze svědecké výpovědi Ing. Jiřího Hermacha, Csc. bylo zjištěno, že přestože byl nucen pracovat v kotelně, strojovně a opakovaně od ledna 1977 byl předvoláván k výslechům na Státní bezpečnost, s odůvodněním, že je člen protistátního hnutí, opakovaně byly prováděny prohlídky v jeho bydlišti, byl mu odebrán řidičský a dokonce i občanský průkaz a i přesto, že jeho syn přestože vystudoval medicínu pracoval jako hlídač a v roce 1975 se mu podařilo odjet do Francie, kde zůstal, neměl poškozený v žádném úmyslu republiku opustit. Domnívá, že v roce 1979 mu bylo poprvé nabídnuto, aby se vystěhoval, je možné, že to bylo již od roku 1978. Celkem se jednalo asi o 4 nabídky a první byla formulována tak, aby věc uvážil, že to bude lepší pro něho i jeho rodinu. V průběhu výslechu pak násilí vůči němu použito nebylo. Své rozhodnutí změnil až poté, kdy nastaly problémy s přijetím jeho vnuček na gymnázium, to bylo v roce 1985, kdy o vystěhování požádal, byl nucen zříct se občanství a vystěhoval se do Rakouska. Jeho žádost o vystěhování byla pak vyřízena pak během pár dní.

Z části dochované fotokopie svazku Státní bezpečnosti poškozeného pak bylo zjištěno, že tento byl veden pod krycím jménem „Lípa“, od 21.7.1975, a svazek obsahuje celou řadu záznamů o pohovoru s poškozeným, jejíž předmětem byly nabídky k jeho vycestování a to případně i do Francie za synem. Z návrhu na uložení osobního svazku a spisu pak vyplývá, že dne 14.8.1984 poškozený požádal o povolení vystěhování do Rakouska, současně s žádostí o vyjmutí ze státního svazku, této žádosti bylo vyhověno, poškozený byl zařazen do akce Asanace a dne 28.3.1985 vycestoval.

Ze svědecké výpovědi poškozené Ziny Freundové bylo zjištěno, že kontaktována Státní bezpečností byla bezprostředně po podpisu Charty 77, tedy v lednu 1977, proběhla celá řada výslechů, které se vystupňovaly ještě v době, kdy se přihlásila do VONSU, což bylo asi v roce 1979 a v průběhu celé té doby asi 10x jí bylo nabízeno, aby se vystěhovala, což stále kategoricky odmítala. V průběhu této doby byl neustále hlídán její tehdejší byt, stalo se například, že jí Státní bezpečnost nechala hospitalizovat na Venerologické klinice u Apolináře a nakonec byla ve svém bytě příslušníky přepadena a brutálně zbita. V důsledku této zkušenosti pak v prosinci 1981 podala žádost o vystěhování a v červnu 1982 společně se svým přítelem vycestovala. Na postup příslušníků pak podala stížnost adresovanou Inspekci Ministra vnitra.

Spis Státní bezpečnosti stran poškozené Freundové nebyl dochován.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Karla Freunda bylo zjištěno, že Státní bezpečnost ho kontaktovala po podpisu Charty 77, v roce 1979 se tento kontakt začal stupňovat, což bylo zřejmě v souvislosti s jeho činností ve Vonsu, byl opakovaně předvoláván, vyslýchán, fyzicky napaklán, aně zadržen na 48 hodin, byl mu odebrán řidičský průkaz a obdobným způsobem bylo postupováno i vůči jeho manželce Zině Freundové. V průběhu let 1979 až 1981 mu bylo opakovaně nabízeno, aby opustil republiku, v opačném případě, že se může stát, že ho přejede nákladník naložený pískem a podobně. Tyto výhrůžky ustaly po roce 1981, i když byl nadále opakovaně vyslýchán a to až do roku 1986 nebo 1987. O vystěhování poškozený nikdy nepožádal.

Svazek Státní bezpečnosti k tomuto poškozenému zajištěn nebyl.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Svatopluka Karáska zjistil soud, že v roce 1976 byl odsouzen v souvislosti se svým působením v skupině Plastic People, poté kdy byl propuštěn z vězení po podpisu Charty v roce 1977 byl opakovaně 14x zadržen na 48 hodin, někdy to bylo i dvakrát 48 hodin, v jeho bytě byly opakovaně prováděny domovní prohlídky v různé noční i brzké ranní hodiny, bylo mu třeba sděleno, že chtěl spáchat atentát na prezidenta republiky, nebo že chce vyhodit do povětří Škodovy závody s tím, že mu hrozí doživotí. Od začátku se hovořilo o vystěhování s tím, že vždy na konci prováděného výslechu bylo poškozenému nabízeno, aby se vystěhoval, což stále odmítal, až do ledna 1980, kdy tomuto tlaku podlehl a to také s ohledem na tu skutečnost, že měl 3 malé děti, jeho žena byla vážně nemocná, a tudíž o vystěhování požádali. Vyřízení žádosti trvalo asi dva měsíce a během této doby nebyl Státní bezpečností kontaktován, s výjimkou případu, kdy se balili a kdy byl tomuto přítomen příslušník Duchač.

Domnívá se , že vystěhování mu bylo nabízeno celkem ve čtrnácti případech.

Spis Státní bezpečnosti stran poškozeného zajištěn nebyl.

Ze svědecké výpovědi poškozené Zdeny Tominové bylo zjištěno, že její manžel v roce 1977 podepsal Chartu , ona v té době byla ještě zaměstnána a z důvodu, aby nepřišla o zaměstnání se k podpisu nepřipojila. Následně se však zúčastnila pohřbu profesora Patočky, poté s ní byla rozvázána pracovní smlouva a poté také Chartu podepsala. V uvedené době její manžel v bytě vedl filozofické semináře pro děti , které nemohly studovat a tyto semináře byly sledovány Státní bezpečností, jak ona tak její manžel byli opakovaně zadržováni, vyslýcháni, přičemž manžel byl dokonce hospitalizován v psychiatrické léčebně. Sama pak byla příslušníky Státní bezpečnosti přepadena. Na tento postup příslušníků si stěžovala jak ministrově vnitra tak na Inspekci Ministerstva vnitra, nikdy však žádnou odpověď nedostala. Asi od poloviny roku 1979 se pak příslušníci vyjadřovali v tom smyslu, jestli „ se nechtějí sbalit z celou rodinou, že bude hůř „ . O vycestování nikdy nepožádali, přestože v roce 1979 obdržel manžel pozvání z univerzity v Oxfordu ke stáži. Situace se však změnila poté, kdy se jeden z jejích synů přes výborný prospěch nedostal na žádnou střední školu ani učiliště, začal být rovněž předváděn na policii, kde byl dvakrát fyzicky napaden. Poté, kdy požádali o výjezd, bylo jejich žádosti během 14 dnů vyhověno, přestože v té době měli odebrány pasy a v srpnu 1980 vycestovali s výjezdní doložkou na pět let, přičemž po 9 měsících pobytu obdrželi rozhodnutí v tom smyslu, že poškozují zájmy Československé republiky v cizině a jsou zbaveni československého občanství.

Z výpovědi svědka ThDr. Julia Tomina bylo zjištěno, že vycestoval s rodinou v roce 1981, žádný nátlak si nepamatuje.

Z dochované fotokopie spisu Státní bezpečnosti pak bylo zjištěno, že svědek Tomin byl veden pod krycím jménem „ Strojník „ od 27.10.1976, v rámci tohoto svazku a dále v rámci osobního spisu PO – Biskup byla vedena i poškozená Zdena Tominová, přičemž zprávy zde založené svědčí o opakovaných pohovorech s oběma manželi o skutečnosti hlídání jejich bytu , žádosti o provedení opatření k trvalému odebrání telefonní stanice, přičemž tato žádost je podepsána přímo obžalovaným Stárkem, dále jsou zde vedeny opakovaně záznamy v tom smyslu, že jsou prováděna a připravována opatření, jejichž cílem je přerušování nepřátelské činnosti Julia Tomina a jeho manželky v rámci aktu Asanace, jejich vystěhování z ČSSR, ve vyhodnocení prováděných akcí se pak konkrétně uvádí, že do 15.8.1980 má být dosaženo vystěhování Tominovy rodiny mimo území ČSSR, mají být prováděny opatření proti rodině Tominových v oblasti jejich pobytu

v domě, péče o děti, má být zajištěno zkoumání zdravotního stavu Tomina a připraveny podmínky pro jeho případně umístění v psychiatrické léčebně, má být na ně působeno psychicky při vyšetřování, aby se dostali do duševních depresí a požádali o vystěhování. Svazek rovněž mimo jiné obsahuje plán operativního zajištění montáže TA – 111 v době nepřítomnosti rodiny Tominových v bytě, včetně dalšího rozpracování v případě, že by se do bytu nečekaně vrátili. Dále úřední záznam o tom, že bylo jednáno z vedoucím Odboru školství NVP stran přihlášky Lukáše Tomina ke studiu na gymnáziu v tom smyslu aby nebyl přijat, proto, že se stýká s mladými signatáři Charty 77, přispívá do Svědectví a jedná se o nevhodný typ z důvodu rodinné výchovy. Konečně pak v záznamu z pohovorů ze dne 3.7.1980 a to v závěru je uvedeno, že z jednání Julia Tomina je patrné, že jeho vycestování i z rodinou na dobu 5 let je závislé na povolení této cesty. Dle stanoveného cíle z projektu Asanace bude žádosti Julia Tomina a jeho rodinných příslušníků vyhověno, přičemž do výjezdu bude pokračováno v diskreditaci jeho osoby a prohlubováno, upevňováno jeho rozhodnutí vycestovat z ČSSR. V plánu operativního rozpracování ze dne 29.8.1980 je uvedeno, že řadou provedených opatření bylo dosaženo toho, že rodina Tominova dne 22.8.1980 vycestovala na dobu 5 let do zahraničí a nadále bude stěžejním úkolem získat dokumentační materiál o nepřátelském vystupování jak Zdeny Tominové, tak Julia Tomina, konkrétně pak současně vhodnými operativními kombinacemi diskreditovat Juliuse Tomina před zahraničními vědeckými pracovníky a vědeckými institucemi a využít kontaktů ČSAV na mezinárodní organizaci filozofů s cílem realizovat zbavení československého státního občanství v co nejkratší době. Dne 3.12.1980 pak byl návrh na odnětí státního občanství zpracován X. Správou SNB a v roce 1981 byli oba zbaveni československého státního občanství.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Jaroslava Suka bylo zjištěno, že od roku 1968 byl neustále Státní bezpečností obtěžován, přičemž tento tlak zesílil poté, kdy podepsal Chartu 77 a zejména intenzivní byl na podzim roku 1979, kdy byl dvakrát týdně vyslýchán, pravidelně probíhaly domovní prohlídky, byl zadržován a výslechy byly stále agresivnější. Celou situaci zvláště těžce nesla jeho manželka a nezletilé děti, takže nakonec v roce 1980 požádal o vystěhování, i když republiku nikdy opustit nechtěl. V průběhu hlavního líčení pak uvedl, že příslušníci mu vystěhování přímo nenabízeli, používali výhrůžek v tom smyslu, že ho zase zavrou a podobně. Státní bezpečností byl kontaktován až do svého faktického vystěhování. V průběhu přípravného řízení pak vypověděl, že mu bylo naznačováno, že bude lepší, kdyby se vystěhoval, jinak, že může jít do vězení. Poškozený si opakovaně stěžoval na postup příslušníků a to jak u generální prokuratury tak prezidenta republiky. Nikdy žádnou výstrahu neobdržel.

Osobní spis Státní bezpečnosti se u poškozeného nedochoval, ze zprávy

oddělení pasu a víz pak bylo zjištěno, že vycestoval dne 26.2.1981.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Vlastimila Třešňáka bylo zjištěno, že kontaktován Státní bezpečností byl od konce 70. let, neví, zda to bylo v souvislosti s podpisem Charty 77, opakovaně s ním byly prováděny brutální výslechy, při každém výslechu, což velmi hrubým odhadem bylo asi desetkrát, mu bylo nabízeno, respektive doporučováno, aby se vystěhoval. Nikdy o vystěhování neuvažoval a to až do roku 1981, kdy byl zvláště agresivně fyzicky napaden, za toto jednání byl již pravomocně odsouzen příslušník Kafka. Poté požádal o vystěhování, vyřízení jeho žádosti trvalo sedm měsíců, nadále ho Státní bezpečnost kontaktovala a ke změně došlo pouze v tom smyslu, že v průběhu výslechu mu bylo vykáno. Při svém dalším výslechu v průběhu hlavního líčení pak poškozený uvedl, že poznává obžalovaného Mězla, setkali se koncem 70. nebo počátkem 80. let, následně pak viděl fotografii obžalovaného v novinách i v televizi a poznal ho. Setkal se s ním v souvislosti s výstrahou nebo varováním a současně poškozený předložil „plán operativního opatření do akce Asanace“, ze dne 7.7.1981 s tím, že tento byl dle podpisu schválen obžalovaným Mězlem.

Z dochované fotokopie svazku Státní bezpečnosti na poškozeného bylo zjištěno, že tento byl veden od 13.6.1977, přičemž obsahuje celou řadu záznamů o prováděných pohovorech, předváděních, zadržení poškozeného, jakož i návrh na udělení výstrahy SNB ze dne 19.3.1981, kde je strojem vypsáno náčelník Správy StB Praha JUDr. Mězl Oldřich, přičemž rukou psaný podpis není obžalovaného, záznam o udělení výstrahy ze dne 20.3.1981, opakované vyhodnocování akce Asanace a konečně návrh na uložení osobního svazku ze dne 20.10.1982 v kterém se výslovně uvádí, že nepřátelská činnost poškozeného byla postupně sledována rozpracovávána ve svazcích a to jak signálním, tak osobním, od roku 1977 se poškozený aktivně zapojil do činnosti a stal se signatářem Charty 77. Na základě a opatření směřující k realizaci akce Asanace požádal jmenovaný o vystěhování a dne 10.4.1982 odešel do Švédska.

Z výpovědi svědka Ivana Medka bylo zjištěno, že o emigraci uvažoval již dlouho, když ihned po podpisu Charty 77 byl vyhozen ze zaměstnání, poté pracoval jak o sanitář, kde však dostal rovněž výpověď a nakonec jako uklízeč a umývač nádobí, K emigraci se rozhodl poté, kdy v květnu 1977 byl provede jeho výslech Státní bezpečností, poté byl příslušníky vyvezen mimo Prahu a napaden tím způsobem, že upadl do bezvědomí, kde ho příslušníci bez dalšího nechali. O vystěhování požádal již před květnem, ale tento poslední výslech jeho rozhodnutí zcela utvrdil. Přístup Státní bezpečnosti ani po podání žádosti k jeho osobě se nezměnil, opakovaně byl výslychán, například v době návštěvy Brežněva byl zadržen a podobně. Během těchto výslechů mu bylo sděleno, že by bylo lepší,

kdyby tady nebyl. Vyřízení žádosti trvalo asi 2 až 3 měsíce.

Z výpovědi poškozeného Františka Stárka bylo zjištěno, že Státní bezpečností byl kontaktován v souvislosti se svou činností v Chartě 77, byl předvolán na Státní bezpečnost, kde mu bylo sděleno, jestli chce do Vídně nebo na Bory, kde byl v předchozí době ve vazbě. Byly u něho opakovaně prováděny domovní prohlídky, byl opakovaně zatýkán, přičemž v roce 1982 byl odsouzen k trestu v trvání 2,5 let. Vypověděl dále, že v průběhu této doby si požádal o vydání výjezdní doložky, opravňující k výjezdu do socialistických států, přičemž k jeho velkému překvapení mu tato byla vydána a domnívá se, že tak bylo učiněno proto, že by případně mohl přes Maďarsko vycestovat ilegálním způsobem prostřednictvím svých přátel. Žádost o vystěhování nepodal.

Z výpovědi poškozeného Pavla Landovského bylo zjištěno, že Státní bezpečností byl kontaktován od roku 1970 v souvislosti s jeho rolí ve filmu Nezvaný host, následně pak natočil poslední film v roce 1971, když v té době měl již zákaz vystupování a v roce 1975 byl nakonec vyhozen z divadla. Poté začal organizovat Chartu a asi v roce 1976 poprvé obdržel pozvání k dvouleté stáži do Vídně a poté, kdy byl přepaden na mostě opakovaně zadržen a opakovaně byl ve vazbě, se rozhodl, že této stáži využije, opakovaně žádal o povolení, ale vždy byla jeho žádost zamítnuta. Z tohoto důvodu adresoval své stížnosti ministru vnitra obžalovanému PhDr. Obzinovi, když v průběhu této doby mu bylo Státní bezpečností opakovaně a to asi v deseti případech nabízeno, aby se vystěhoval, současně se vzdal občanství, což odmítal. Následně pak 11.1.1979 vycestoval a krátce poté byl zbaven občanství.

Z fotokopie osobního svazku Státní bezpečnosti poškozeného bylo zjištěno, že tento svazek byl založen 24.1.1975 s krycím názvem „Boháček“, obsahuje záznamy o pohovorech s poškozeným, obsahuje rovněž dopis poškozeného ze dne 21.3.1978 adresovaný ministru vnitra, v kterém žádá o umožnění vycestování s tím, že o vystěhování z republiky nežádá, když toto se neslučuje s jeho svobodnou vůlí. Dále je zde založena zpráva StB Praha ze dne 12.7.1977, kdy je podán návrh na opatření s cílem zajistit zájem poškozeného o vystěhování do ciziny z termínem do roku 1977, následně dne 31.5.1978 se uvádí, že s výjezdem poškozeného bude Státní bezpečnost souhlasit pouze v případě, kdy požádá o vystěhování, dále je zde založen dopis podepsaný obžalovaným RSDr. Stárkem ze dne 8.11.1978, v kterém se uvádí, že obžalovaný žádá, aby byli informováni o prováděných opatření k realizaci sledovaných záměrů akce Asanace k osobě poškozeného. Dopis je dle předtisku psaného stroje adresován obžalovanému Němcovi a rukou psané vyjádření je podepsáno Irovský. Dále ze záznamu ze dne 30.10.1978 bylo zjištěno, že X. Správa nabídla poškozenému, že v případě, že

požádá o dlouhodobý pobyt v zahraničí, mu bude tento vyřízen a bude mu umožněno během dvou let uskutečnit jednu až dvě návštěvy ČSSR. Ve zprávě ze dne 19.1.1979 adresované prvnímu odboru sekretariátu FMV se pak uvádí, že poškozenému bylo povoleno vycestování do zahraničí z důvodu pracovní příležitosti s odjezdem dne 11.1.1979, přičemž náčelník 2A odboru Státní bezpečnosti Praha žádá o provedení opatření za účelem realizace sledování záměrů, které jsou zahrnuty v akci Asanace, a jedná se o případné vystoupení Landovského v rozhlasu, televizi, sdělovacích prostředcích a podobně. V dalším záznamu ze dne 26.6., 31.8.1979 pak vyplývá informace o současné situaci poškozeného v Rakousku, kdy se uvádí, že poškozený nezměnil své negativní politické názory, v každém případě se hodlá po uplynutí povolení pobytu vrátit zpět do ČSSR. V Informaci do svodky ze dne 19.10.1979 se hovoří o uvedení hry s názvem „Supermanka“, s tím, že získané poznatky budou využity do akce Asanace a dále budou využity k odebrání československého státního občanství.

Návrhem ze dne 7.2.1980, který byl vypracován náčelníkem 2A odboru Správy Státní bezpečnosti Praha, majorem Grabmüllerem a zaslán náčelníkovi Správy Státní bezpečnosti Praha, plukovníku Zdeňku Němcovi se uvádí, že je podávám návrh na odnětí státního občanství u poškozeného. Tento návrh byl schválen dle fotokopie písemného podpisu Irovským. Dne 13.11.1980 pak rozhodnutí o odnětí československého státního občanství bylo poškozenému doručeno. Návrh na uložení osobního svazku poškozeného z října 1981 je pak schválen, byť je strojem vypsáno jméno obžalovaného JUDr. Oldřicha Mézla, opět Irovským.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Václava Malého bylo zjištěno, že v kontaktu se Státní bezpečností byl od roku 1978 až do listopadu 1989 a to jednak z toho důvodu, že podepsal Chartu, jednak proto, že se stal členem Vonsu. Z počátku působil jako kaplan v Plzni, avšak v roce 1979 mu byl odebrán státní souhlas, následně byl zatčen a obviněn z trestného činu podvracení republiky, byl ve vazbě po dobu 7 měsíců a obvinění z tohoto trestného činu trvalo až do ledna 1990. V průběhu celé doby byl opakovaně předvoláván k výslechům, opakovaně byl a dobu 48 hodin zadržen a to zejména při příležitosti různých státních svátků, církevních poutí a slavností. Tlak zesílil pak v letech 1980 a 1981, kdy byl také v průběhu výslechu zbit a v této souvislosti již probíhá trestní řízení. Při každém z těchto výslechů mu sice vystěhování nabízeno nebylo, ale celkem se jednalo asi o 30 až 40 případů, kdy byl k vystěhování vyzýván. Nikdy se nevystěhoval, avšak ví, že řada jeho přátel se vystěhovala, protože už nebyli dále schopni snášet jak psychický nátlak, tak hrubost při výsleších. On sám opakovaně podával stížnosti a to jak prezidentovi, tak na Inspekci Ministerstva vnitra či generální prokuraturu, na tyto stížnosti nikdy nebylo odpovězeno a výsledkem byl pouze ještě hrubší postup při následujících výsleších.

Osobní spis Státní bezpečnosti stran tohoto poškozeného nebyl zajištěn.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Jaroslava Hutky bylo zjištěno, že poprvé byl kontaktován Státní bezpečností v roce 1975 a to v souvislosti se svým vystoupením tehdy mu bylo řečeno, že se dopustil urážky hlavy státu, následně v průběhu roku 1976 byl asi 4x vyslýchán, s tím, že mu dalo řečeno, že přijde na řadu ihned po Plasticích, když členové této skupiny byli již zavřeni. Následně pak v květnu 1977 byl zadržen na 48 hodin a tehdy mu bylo poprvé nabídnuto, aby se vystěhoval, přičemž poté byl opakovaně stíhán pro různé trestné činy jako výtržnictví, příživnictví, avšak trestné stíhání vždy po 14 nebo 3 týdnech skončilo a nakonec bylo vedeno trestní stíhání pro nedovolené podnikání a v souvislosti s tímto trestním řízením mu bylo řečeno, že má pouze dvě možnosti a to buď vězení nebo emigraci a vysloveně pak příslušník uvedl, „že po ulicích, už ho běhat nenechají“. V té době se rozhodl k vystěhování, navštívil obvodní prokuraturu, kde prokurátora informoval o svém výsledku, načež následujícího dne obdržel rozhodnutí o zastavení trestního stíhání a podal si předmětnou žádost, které bylo vyhověno během dvou měsíců a v říjnu 1978 se vystěhoval. Není schopen uvést, kolikrát byl vyslýchán, ale při každém výsledku se o vystěhování hovořilo.

Z fotokopie osobního svazku poškozeného bylo zjištěno, že tento byl veden pod krycím názvem „Zpěvák“, založen byl 4.4.1975. Svazek obsahuje záznamy o provedených pohovorech s poškozeným, jakož i žádost náčelníka sekretariátu prvního náměstka ministra a náčelníka Správy obžalovanému RsDr. Stárkovi, aby zabezpečil urychlené opatření k vystěhování Hutky z ČSSR. Dne 13.3.1979 pak byl schválen majorem Bytčánkem návrh na uložení signálního svazku poškozeného, který společně s manželkou dne 18.10.1978 vycestoval.

Z výpovědi poškozeného Milana Hlavsi bylo zjištěno, že v kontaktu se Státní bezpečností byl od roku 1978, nátlak byl vystupňován v letech 1980 až 1982, opakovaně mu bylo nabízeno, že by bylo lepší, kdyby se z republiky vystěhoval. Když vystěhování odmítal, nátlak se ještě zvýšil, byl mu odebrán řidičský průkaz, byla kontaktována i jeho manželka. Z republiky se nevystěhoval.

Z fotokopie osobního spisu Státní bezpečnosti poškozeného bylo zjištěno, že tento byl veden pro krycím jménem „Kytarista“, kdy 14.10.1978 byl vypracován návrh na provedení operativní činnosti na X. Správě FMV, jehož cílem bylo utvrdit poškozeného v zájmu o vystěhování a z tohoto důvodu provádět opakované pohovory, návštěvy jeho zaměstnavatele, pozornost zaměřit i na manželku. Dne 7.2.1979 pak byl schválen X. Správou návrh na vzbuzení nedůvěry u

poškozeného, kterou by poté řešil v rámci akce Asanace. Následuje návrh X. Správy ze dne 20.6.1979, jejímž cílem je posílení úmyslu Hlavsi vystěhovat se z republiky, dne 22.9.1979 byla vypracována zpráva, v které je dán pokyn provést změnu zápisu o výpovědi poškozeného tak, aby tento mohl být využit při jeho kompromitaci mezi nejbližšími styky z cílem posílit jeho úmysl vystěhovat se z ČSSR a následují další záznamy o pohovorech s poškozeným, jejichž cílem bylo ovlivnit rozhodnutí poškozeného, vystěhovat se do Rakouska.

Z výpovědi poškozené Marie Benetkové bylo zjištěno, že v průběhu let 1980 až 1982 byla opakovaně kontaktována Státní bezpečností, manžel byl opakovaně předvoláván k výslechům, výslovně jí bylo sděleno, že „ten, kdo uteče, vyhraje“. Dále jí bylo navrženo, aby odešla z ČSSR do konce roku 1981 v opačném případě Státní bezpečnost neručí za jejich životy. Poté, kdy došlo k přepadení její známé se rozhodla k vystěhování, které realizovala v březnu 1982.

Ze svědecké výpovědi poškozené Jany Převraské zjistil soud, že již od roku 1977 byla opakovaně zadržována, vyslýchána a opakovaně jí bylo navrhováno, aby se vystěhovala z ČSSR. Situace pak vyvrcholila v roce 1980, kdy jednak byl proveden zvlášť brutální výslech, jednak se jí pokusili vyhodit i ze zaměstnání a proto se rozhodla k vystěhování, které realizovala v roce 1982. V této době pracovala v Jedličkovém ústavu, kde jí ředitelka odmítla v souvislosti s vystěhováním potvrdit žádost zaměstnavatele, což oznámila Státní bezpečnosti, načež došlo k potvrzení žádosti a příslušník Ducháč jí sdělil, že to mohl zařídit již dříve.

Z fotokopie spisu Státní bezpečnosti bylo zjištěno, že poškozená byla vedena po krycím jménem „Labuť“, přičemž kromě protokolu o zadržení, záznamech o prováděných výsleších, je zde založen záznam č. 95 ze 14.12.1979, v němž se uvádí, že poškozená byla dotazována na vystěhování, což odmítla. V záznamu č. 165 z 29.6.1981 je pak uvedeno, že poškozená uvažuje o vystěhování v souvislosti se svým posledním výslechem na Bezpečnosti po němž se nervově zhroutila. Poznatky pak budou využity při provádění opatření a bude provedena realizace schváleného návrhu projektu Asanace, který byl na poškozenou vypracován. V dalším záznamu ze dne 7.10.1981 je uváděno, že poškozená si stěžuje na tlak, který je na ní vyvíjen, zvýšený tlak je vyvíjen i na poškozeného Malého a Freunda a dle záznamu ze dne 21.8.1981 je na poškozenou nasazeno agenturní sledování pro projekt Asanace a má být postupováno tak, aby se z ČSSR vystěhovala. Dne 19.3.1982 pak byl s poškozenou dělán pohovor z důvodu, že je zahrnuta do projektu Asanace. Dne 2.11.1981 byl podán návrh na převedení signálního svazku na osobní svazek mimo jiné s pokynem soustředit materiály, které dokumentují nepřátelskou činnost poškozené a v případě, že by nedošlo k jejímu vystěhování

připravit na základě § 202, případně § 98 a § 112 její realizaci. Tento návrh je opatřen doložkou schvaluji, kdy je strojem vypsáno jméno obžalovaného JUDr. Mézla, avšak rukou psaný podpis je Irovský. V návrhu ze dne 21.10.1982 na uložení osobního svazku se pak uvádí, že vzhledem k prováděním opatření došlo u poškozené v roce 1981 k naplnění podmínek stanovených pro projekt Asanace a tím k následnému rozhodnutí vystěhovat se z ČSSR natrvalo, v doložce schvaluji je opět strojem vypsáno jméno obžalovaného Mézla podepsán je major Bytčánek 25.10.1982.

Z výpovědi poškozeného ThDr. Milana Balabána bylo zjištěno, že do kontaktu se Státní bezpečností se dostal již před podpisem Charty 77 a poté následně i po jejím podpisu, kdy byl opakovaně předvoláván do Bartolomějské ulice, vila jeho manželky, v které vedl semináře byla sledována, účastníci pozorováni kamerami, byli hlídáni a stalo se dokonce, že jednou v noci se dva muži ocitli v jejich ložnici. V průběhu let 1984 až 1989 mu opakovaně bylo nabízeno vycestování s odůvodněním, že přítomnost osob, které podepsaly Chartu a jejich souvěrců, zde je nežádoucí. Konkrétně mu bylo například nabízeno, že by mohl působit na univerzitě v Afghánistánu s tím, že pokud nevyužije této nabídky, ať zváží možné následky. Celkem se jednalo asi o tři případy, kdy bylo o vystěhování s poškozeným hovořeno, poškozený dále uvedl, že opakovaně byl zadržen na 24, případně 48 hodin, fyzické násilí vůči němu použito nebylo nikdy. Tuto situaci nesla zvláště těžce jeho manželka, takže nakonec došlo k rozvodu jejich manželství, poškozený nikdy žádost o vystěhování nepodal a nevystěhoval se.

Ze svědecké výpovědi poškozeného Karla Sidona bylo zjištěno, že Státní bezpečností byl kontaktován na jaře roku 1977, kdy prodával v novinovém stánku a byl obviněn z vystřihování článku z novin, byl 4 dny ve vazbě a mezitím byly provedeny domovní prohlídky, byly zajištěny věci, kteří z touto údajnou trestnou činností neměly žádnou souvislost. Během tohoto zadržení byl předveden k některému z vyšších důstojníků Státní bezpečnosti a ten mu nabízel, aby se vystěhoval do Izraele. Následně po svém propuštění byl stále Státní bezpečností kontaktován byl opakovaně vyšetřován, vyslýchán, byly prováděny domovní prohlídky, byl opakovaně zadržován a byl také vyhozen z práce. Od svých přátel Třešňáka a Benýška se dověděl o používání fyzického násilí a věc vyvrcholila v okamžiku, kdy došlo k přepadení a zneuctění Ziny Kočové (Freundové). Po této události se rozhodl k vystěhování, což volil jako lepší alternativu než vězení. Nejdříve odjel na studijní pobyt do Německa, po návratu požádal o vystěhování, které mu bylo asi během měsíce vyhověno. Následně pak ve dvou případech na pohřeb svých příbuzných do republiky přijel a Státní bezpečností již kontaktován nebyl.

Z fotokopie svazku Státní bezpečnosti bylo zjištěno, že poškozený byl veden pod krycím jménem „Karol“, dne 28. 12. 1979 byl podán návrh na založení osobního svazku, který byl schválen Správou STB Praha. V tomto návrhu se uvádí, že je považováno za nutné Sidona aktivně rozpracovat v osobním svazku s cílem znemožnit mu nepřátelskou činnost a vytvořit podmínky k realizaci projektu Asanace. Následuje plán agenturně - operativního rozpracování akce ze dne 25. 1. 1980, kde se opět uvádí, že na základě poznatků zjištěných rozpracováním se mají soustřeďovat podklady k provádění účinných profilakticko rozkladných opatření s cílem znemožnit Sidonovi aktivní nepřátelskou činnost a vytvořit podmínky k realizaci projektu Asanace. Tento plán byl schválen náčelníkem 2B odboru Správy STB Praha. Stejný úkol je pak vytýčen v plánu ze dne 19. 1. 1981, schválen náčelníkem 2B odboru Správy STB Praha. V záznamu ze dne 4. 2. 1981 se pak uvádí, že byl proveden pohovor s poškozeným a že další přijatá opatření budou orientována na realizaci jeho vystěhování do zahraničí, tento záznam byl zaslán i X. Správě, stejně tak jako vyhodnocení opatření stran poškozeného ze dne 31.3.1981, kde se uvádí, že opatření byly podpořeny podmínky směřující k realizaci projektu Asanace, neboť Sidon v průběhu opatření sdělil, že se bude informovat na okolnosti spojené s vycestováním. Poškozený bude proto předvolán k dalšímu výslechu což posílí realizaci projektu Asanace. Dne 13. 10. 1981 pak měl poškozený potvrdit svůj úmysl opustit ČSSR s tím, že STB měla podpořit po podání žádosti poškozeného výjezdní doložku s cílem realizovat akci Asanace. Dne 11. 2. 1982 proběhl zpravodajský pohovor, v průběhu kterého byl ověřen stav zájmu poškozeného k vycestování se závěrem, že má být podpořen vzhledem k akci Asanace. V stejném smyslu je pak i úřední záznam ze dne 16. 4. 1982, dále se o realizaci poškozeného v rámci akce Asanace hovoří v plánu rozpracování na první pololetí roku 1982 ze dne 13. 1. 1982, v návrhu ze dne 17. 8. 1982 a v plánu rozpracování na první pololetí roku 1983 ze dne 5. 1. 1983 je pak uvedeno, že byly vytvořeny podmínky pro akci Asanace, bylo provedeno několik rozhovorů s poškozeným na bázi nucených styků a jejich výsledkem bylo vycestování poškozeného do SRN. Další pohovory pak byly provedeny 21. 1. 1983, 14. 2. 1983 s tím, že dne 27. 7. 1983 se poškozený vystěhoval. Dne 17. 1. 1985 byl podán návrh na uložení spisu evidované osoby s tím, že vzhledem k nepřátelským projevům poškozeného byl přijat návrh na uskutečnění projektu Asanace, který byl v polovině roku 1983 realizován. Po realizaci projektu Asanace nebyly získány žádné nové poznatky o pokračující nepřátelské činnosti poškozeného a proto byl podán návrh na uložení do archivu. Tento návrh zpracoval náčelník IIB odboru Správy STB Praha a schválil ho obžalovaný JUDr. Mézl. Konečně pak je v tomto svazku založen návrh na zařazení do indexu nežádoucích osob na dobu 5-ti let ze dne 7. 11. 1988 vypracovaný IIB odborem 3. oddělením Správy STB Praha, v kterém je uváděno, že operativními prostředky bylo zjištěno, že poškozený projevil zájem o návrat do ČSSR a lze

předpokládat, že bude pokračovat v závadové činnosti.

Ze svědecké výpovědi Václava Starého bylo zjištěno, že v roce 1977 byl zařazen jako referent na sekretariátu prvního náměstka SMV a to asi do roku 1985. V té době od dalšího referenta se dozvěděl, že se připravuje nějaká akce na pravicově zaměřené osoby s cílem umožnit jim vystěhování na západ. O názvu Asanace se pak dozvěděl až při svém výslechu na ÚDV a žádné bližší okolnosti k této akci neví.

Ze svědecké výpovědi Jaroslava Šmejkalů bylo zjištěno, že asi od roku 1984 nebo 1985 pracoval u Státní bezpečnosti na odd. v Táboře a to do roku 1989. Ví, že název Asanace nějaký existoval, ale o obsahu této akce mu nebylo nic známo.

Ze svědecké výpovědi Jaroslava Trefelíka bylo zjištěno, že název Asanace snad zaslechl v době kdy navštěvoval důstojnickou školu v Bratislavě, kde byli soustředěni příslušníci z celé republiky.

Svědék PhDr. Karel Vykypěl vypověděl, že od roku 1968 působil u Státní bezpečnosti jednak v Brně a od roku 1979 pak v Praze a to na I.odboru X Správy, do které mimo jiné spadala i problematika Charty. V souvislosti se současnou medializací si název Asanace připomněl, přičemž ale u Státní bezpečnosti bylo velké množství krycích názvů, které nebylo možno si všechny zapamatovat. Ví, že některým osobám bylo nabízeno vystěhování, což bylo také v souvislosti s tím, že po vyhlášení Charty rakouský kancléř nabídl těmto osobám azyl. Osobně sám nikomu vystěhování nenabízel a ani si nepamatuje, že by vůbec s někým, kdo by se vystěhoval, hovořil.

Svědék JUDr. M. Ulbrychl popřel, že by v souvislosti s akcí Asanace se kontaktoval s poškozeným Třešňákem.

Ze svědecké výpovědi JUDr. Josefa Bahníka bylo zjištěno, že svědek pracoval u Státní bezpečnosti od 15. 10. 1971 do 30. 3. 1990, začínal jako referent a postupem doby se stal náčelníkem oddělení, poté odboru II.B a posléze zástupcem náčelníka Správy StB hl. m. Prahy a Středočeského kraje. V mezidobí pak byl pouze specialistkou na I. odboru a pokud se jedná o projekt Asanace na tento si vzpomíná, jeho smyslem bylo utlumit činnost osob, které vyvíjely činnost proti tehdejšímu režimu a to uvnitř republiky s tím, že by se jim umožnilo vyjet, či vystěhovat se do ciziny. Kdo byl iniciátorem tohoto projektu mu není známo, on sám byl zřejmě o celé akci informován nějakým rozkazem, pokynem nebo nařízením. Osobně však s žádnou z těchto osob kterých se projekt týkal do styku nepřišel. Dle názoru svědka, osoby které měly být do tohoto projektu zařazený

byly asi typovány celkovou operativní činností přes oddělení, odbory až správu a nakonec odsouhlasovány centrální X. Správou a to opět jednotlivými pracovišti. Porady stran Asanací zpočátku určitě probíhaly, domnívá se, že to muselo být pod kontrolou vyšší správy a také i stranických a státních orgánů. Domnívá se, že projekt Asanace měl být jedním z řešení v dané situaci, která vyplynula po Helsinské konferenci a kdyby tyto osoby musely být případně trestně stíhány podle tehdy platných trestních zákonů. Nevzpomíná si už jakým způsobem byl seznamován s rozkazy ministra vnitra, roční plán činnosti vždy schvaloval náčelník správy.

Svědék Jaroslav Grabmüller vypověděl, že pokud se jedná o akci Asanace, dozvěděl se o této ze sdělovacích prostředků a následně při svém výlehu na ÚDV. Ví ale, že v inkriminované době bylo některým lidem umožněno, aby se vystěhovali, on sám s těmito osobami do kontaktu nepřišel, a nepřišel tedy do kontaktu ani s poškozenými Landovským, Sukem a Hermachem. Část doby byl zařazen u Státní bezpečnosti i v období, kdy byl náčelníkem plk. Němec, za jednotlivé úseky správy zodpovídali zástupci náčelníka. Zástupcem náčelníka pro vnitřní záležitosti byl plk. Irovský a i svědkovi tento plukovník dával jednotlivé pokyny. Nevzpomíná si, že by ho někdy úkoloval obžalovaný Němec. Náčelník nemohl být v žádném případě informován a vědět o všech akcích které tam probíhaly.

Svědék JUDr. Marian Čalfa vypověděl, že o akci Asanace se dozvěděl až v současné době prostřednictvím médií, v roce 1977 byl zaměstnancem legislativního odboru úřadu předsednictva vlády na úseku hospodářského práva.

Ze svědecké výpovědi JUDr. Jaroslava Krupauera bylo zřejmé, že svědek od dubna 1974 až do prosince 1989 byl generálním prokurátorem ČSR, pokud se jedná o rozkazy federální ministra vnitra, s těmito do styku nepřicházel. Pokud se jedná o stížnosti, které byly zasílány tehdejší generální prokuratuře, pak přímo v podatelně byly tyto stížnosti tříděny podle příslušnosti a jemu byly předkládány pouze ty ze stížností, které byly adresovány buď přímo na jeho jméno, nebo funkci. Pokud se jedná o nyní projednávaný případ nevybavuje si, že by v tomto smyslu mu nějaké stížnosti byly doručeny. V té době udílená výstraha byla preventivně-výchovným opatřením, trestním zákonem upravena nebyla, udělovali ji buď vyšetřovatelé nebo také prokurátoři a svědek se domnívá, že tento úkon byl prováděn při ústním setkání, u udílení výstrahy se pořídil záznam a jednalo se o opatření v tom smyslu, že pokud příslušná osoba bude ve svém jednání pokračovat, hrozí jí trestní stíhání. Jednalo se o jednání, jehož společenská nebezpečnost byla nižší než trestného činu.

Svědék Josef Kroulík vypověděl, že název Asanace je mu znám až z médií, v této souvislosti si vzpomněl na jediný případ a to plk. Čerovského. Akcí, vedených u Státní bezpečnosti byly tisíce, přičemž on nezná žádnou akci, která by byla nařízena z rozkazu ministra nebo člena vlády.

Ze svědecké výpovědi JUDr. Antonína Pšeničky bylo zjištěno, že o akci Asanace se mluvilo na školení, směřovala k vystěhování občanů z republiky a hovořilo se o ní v souvislosti s odchodem Mlynáře.

Svědék JUDr. František Riegel vypověděl, že o akci Asanace věděl, jednalo se o akci k vystěhování osob do zahraničí, bližší okolnosti nezná.

Svědék Ladislav Rýdl uvedl, že o akci Asanace slyšel, jednal se svědkem Čerovským, ale pokud se jedná o nabídku vystěhování není již schopen uvést, zda ta vzešla z jeho strany a nebo ze strany svědka Čerovského.

Svědék Otto Sedlák uvedl, že o akci Asanace věděl, on osobně se s její realizací nesetkal, spíše naopak, protože z titulu své funkce rozhodoval o odvolání u těch osob, kterým výjezd povolen nebyl. Předpokládá, že se o akci mohl dozvědět na poradě krajských náčelníků SNB.

Svědék Petr Peška uvedl, že u Státní bezpečnosti byl zařazen jako referent, myslí, že na odboru 2b., pokud se jedná o akci Asanace ví a z dřívější doby si pamatuje, že se jednalo o osoby které měly zájem vycestovat do zahraničí, konkrétně si vzpomíná na K. Sidona, který odjel studovat vysokou školu a vycestoval s celou rodinou. Myslí, že v tomto případě přítomen nějakému jednání stran pasových záležitostí.

Svědék Jaromír Švec vypověděl, že v roce 1978 nebo 1979 nastoupil na X. Správu StB, byl operativcem zabývajícím se jednak problematikou kriminálně závadové činnosti mládeže a to ve vztahu k drogám, dále sektami a také hudebními skupinami. O akci Asanace mu není nic známo a pokud se jedná o Milana Hlavsu a vystěhování s ním nehovořil. Pokud v průběhu přípravného řízení uváděl, že prováděl pohovor s poškozeným Hlavsou tak v průběhu hlavního líčení uvedl, že skutečně s Hlavsou o vystěhování nehovořil a asi tomu špatně při svém výslechu rozuměl.

JUDr. Zdeněk Velinský vypověděl, že v jednom případě hovořil s poškozeným Sidonem, o němž věděl, že má zájem o studium v Německu a dostal tehdy pokyn buď od šéfa odboru nebo jeho zástupce, aby se ho zeptal, zda by neměl zájem dlouhodobě vyjet studovat. S tímto on nesouhlasil a pak se domnívá, že s ním hovořil ještě jednou v tom smyslu zda si věc nerozmyslel. V žádném případě na ně

žádný nátlak nečinil.

Svědék JUDr. K. Záhoř uvedl, že v roce 1977 - 1978 byl zařazen jako starší referent, o akci Asanace mu není nic známo. V jednom případě přišel do kontaktu s poškozeným Landovským, kterému něco doručoval, přičemž v době kdy byl zařazen na úseku získávání informací k vnitřnímu nepříteli tak Charta vlastně začínala a byla celá řada opatření.

Svědkyně JUDr. M. Patejdlová vypověděla, že tehdy platnými předpisy bylo přesně stanoveno co musí být k žádosti o vystěhování doloženo a domnívá se, že na žádost Státní bezpečnosti nemohly být některé z těchto dokladů prominuty. Neuvedomuje si, že by v tomto smyslu vypovídala na ÚDV a neví ani o jaké doklady by se mělo jednat. Dále svědkyně vypověděla, že nikdy nebyla nikým kontaktována, aby některé žádosti byly vyřízeny urychleně.

Svědék JUDr. Jiří Bytčánek vypověděl, že v roce 1979 pracoval jako zástupce náčelníka odboru II. A STB Praha. Nevzpomíná si, kdy slyšel o názvu akce Asanace, ale domnívá se, že v té době měla umožnit občanům ČSSR se vystěhovat do zahraničí. Nepamatuje si, že by STB v tomto měla nějakou aktivitu, dle jeho názoru opatření které byly použity umožnily lidem, aby se vystěhovali. Nevzpomíná si na poškozenou Převratskou. Náplní jeho činnosti byla problematika celého vnitřního zpravodajství jako takového. Pokud dostával konkrétní rozkazy, pak pouze od náčelníka Správy StB Praha. Náčelník správy zadával pracovní úkoly cestou svého zástupce.

Svědék Felix Daniš vypověděl, že akci Asanace nezná, poškozené Freundové vystěhování nenabízel.

Svědék JUDr. Miroslav Hrdá uvedl, že o akci Asanace slyšel na poradě, která byla svolávána pro vedoucí funkcionáře asi jednou za rok a tato akce měla umožnit určitým občanům vystěhování, měla také řešit problém emigrace. Jednalo se snad o období let 1979 - 1983 nevzpomíná si již kdo o akci Asanace hovořil, ale vylučuje republikového ministra vnitra, když dle jeho názoru akce Asanace se týkala služby Státní bezpečnosti, což bylo zastřešeno Federálním MV.

Svědék Jiří Francán uvedl, že u Státní bezpečnosti působil asi od roku 1972 a to na odboru anonymních písemností, dále na oddělení kultury a církve. Věděl, že akce Asanace existuje, ale znal pouze její název, nic bližšího o ní nevěděl.

Svědék Dalibor Koutník uvedl, že od 1. 3. 1972 působil u Státní bezpečnosti, z toho v Praze asi do roku 1975, poté v Liberci. Pokud se jedná o akci Asanace, ví,

že něco takového probíhalo, ale nic bližšího mu o ní známo není. Pokud o této akci hovořil v průběhu přípravného řízení, tak si to již nepamatuje, domnívá se, že akce byla zpracována rozkazem ministra vnitra.

Svědék Karel Fryc vypověděl, že od roku 1976 byl u Státní bezpečnosti nejdříve v Praze, poté v Ústí nad Labem. Nepodstatné věci vypouští a o akci Asanace ví pouze mlhavě, že se jednalo o nějaké očištění. V průběhu přípravného řízení uvedl, že akce Asanace na jeho současti STB v Ústí nad Labem probíhala, opakovaně se hodnotila na poradě asi jednou za rok.

Svědék JUDr. Josef Kafka vypověděl, že o akci Asanace mu v podstatě nebylo nic známo, s poškozeným Třešňákem do styku přišel, avšak fyzické násilí vůči němu nepoužil. V této souvislosti byl již v současné době pravomocně odsouzen.

Svědék Ing. Zdeněk Zapletal vypověděl, že akci Asanace zná, byla dána rozkazem ministra vnitra, který ji obdržel, v uvedené době zastával funkci náčelníka KS SNB Ostrava. Neví o nikom kdo by byl nuceně vystěhován.

Svědék Josef Beneš ve své výpovědi uvedl, že na akci Asanace si nevzpomíná a nic o ní neví.

Svědék Karel Melichar uvedl, že v akci Asanace se jednalo o vystěhování nepřátelských osob mimo republiku, neví kdo ho s touto akcí seznámil, v inkriminované době byl zařazen u Státní bezpečnosti v Ústí nad Labem a akce přišla z Prahy.

Svědék Jiří Dvořák uvedl, že z doby kdy sloužil mu o akci Asanace není nic známo, podřízeným obžalovaného Wiederlechnera nikdy nebyl a jedná se zřejmě o záměnu osob.

Svědék Jiří Konvička vypověděl, že akce Asanace existovala, on s ní ale neměl co do činění, pracoval na Státní bezpečnosti Jablonec.

ušt

Svědék JUDr. František Štícha uvedl, že od roku 1972 až do svého propuštění u Státní bezpečnosti v Praze, pokud se jedná o akci Asanace tak je možné, bil že v minulosti se s tímto termínem setkal. Myslí, že i tenkrát ho chápal tak, že pokud chtěl někdo ze signatářů Charty vycestovat, tak se mu to mělo umožnit.

Svědék JUDr. Vratislav Vajnar uvedl, že v období let 1983 - 1988 působil ve funkci federálního ministra vnitra, předtím byl vedoucím sekretariátu generálního tajemníka ÚV KSČ. Pokud se jedná o akci Asanace za jeho působení již

neprobíhala a nebyl o ní ani informován. Vylučuje, že by za dobu svého působení jakoukoliv zprávu stran této akce obdržel.

JUDr. František Havlíček uvedl, že na akci Asanace si nevzpomíná a poté kdy mu byl v průběhu přípravného řízení jeho personální spis, kdy byl zařazen do kádrových rezerv z důvodů aktivního podílení se na akci Asanace uvedl, že Asanace zaštitila vystěhování jako dobrovolný akt poškozených.

Svědék JUDr. Milan Musil vypověděl, že Asanace byla spuštěna v letech 1978 - 1979 Státní bezpečností Praha, seznámen s touto akcí byl prostřednictvím svého nadřízeného Husáka a bylo řešeno, že osobám které nesouhlasí s režimem bude umožněno vystěhování a dá se jim to jako návrh. Sami Chartisté uvedli, že to byl nejlepší nápad STB. Dle jeho názoru Asanace byla jedním z nejmírnějších trestů a byla žádána, poškozeného Malého zná, ale nenabízel mu, aby se vystěhoval.

Svědék Jaroslav Molinari vypověděl, že Státní bezpečnost hl.m. Prahy byla součástí Správy SNB hl.m. Prahy a Středočeského kraje, náčelník Státní bezpečnosti byl současně 1. zástupcem náčelníkem Správy SNB. Náčelník STB měl tři zástupce pro vnější zpravodajství, vnitřní zpravodajství a ochranu ekonomiky, přičemž v době působení svědka byla obžalovaný Němec zástupcem náčelníka Správy pro ochranu ekonomiky, následně pak byl ustanoven jako první zástupce náčelníka Správy SNB hl.m. Prahy a současně jako náčelník správy STB. Z této jeho funkce vyplývaly úkoly v tom smyslu, že zajišťoval mezinárodní sportovní akce, spartakiády, rovněž zastupoval náčelníka na okresech i různých institucích, když v inkriminované době generál Rypl, tedy náčelník, byl často nemocen a tudíž obž. Němec musel plnit i jeho úkoly. Pokud se jedná o linii X. Správy na úseku vnitřního zpravodajství tato spadala do kompetence plk. Irovského, který za tento úsek plně zodpovídal X. Správě. Obžalovaný Němec byl na plánech podepsán pouze z titulu své funkce náčelníka a to pouze do října 1980, kdy odešel do školy do Moskvy a vrátil se v půlce listopadu 1980 a v té době byl pověřen řízením plk. Irovský, který tuto funkci vykonával až do příchodu nového náčelníka. Od poloviny listopadu 1980 již obž. Němec v žádné funkci nebyl, projednávalo se jeho negativní hodnocení a následně byl pověřen přípravou XIV. Správy. Náčelník krycí názvy, které se uváděly v plánech neznal, jednalo se o věci přísně tajné. Plk. Irovský si udržoval svou agenturu, měl zavedeny zvláštní svazky, které byly uloženy v trezoru.

Svědék Michal Štikar - bývalý vyšetřovatel ÚDV vypověděl, že pokud se jedná o pořízené fotokopie založené v tomto vyšetřovacím spise, tak tyto byly pořízeny v archivech MV jednak v Brně - Kanicích, kde byly založeny originály ročního plánu práce SNB z celé republiky, jednak z archivu v Kobylicích, kdy většinou

byly tyto svazky pořízeny na mikrofiších a pak je postup takový, že je dán požadavek na lustraci konkrétní osoby a poté kdy je archivem tento požadavek zodpovězen v tom smyslu, že byl svazek dohledán, pak buď sám svědek nebo jiný z jeho kolegů příslušný mikrofiš odjel do archivu prohlédnou a následně podle jejich pokynu správce archivu pořídil fotokopii. Fotokopie je pořízena podle pokynu ÚDV a pokud byla pořízena fotokopie pouze některých ze stran předmětných vyhodnocovacích plánů a zpráv tak to bylo opět na základě pokynů ÚDV a to z toho důvodu, že se stávalo, že na některou osobu bylo i několik stovek stran a proto byly pořízeny fotokopie pouze těch, které dle úvahy vyšetřovatele ÚDV měly souvislost s šetřením v inkriminované věci. Fotokopie pak opatřuje razítkem správcem archivu v případě pochybnosti pak vyšetřovatel. Pokud některé fotokopie nejsou opatřeny razítkem pak se jedná o administrativní nedostatek způsobený tím, že po zaslání x řady kopií je současně správcem archivu hromadně sděleno, že se jedná o pořízené kopie z originálu. Pokud se jedná o rozkaz ministra vnitra č. 32/77, který byl svědkovi v průběhu hlavního líčení předložen k nahlédnutí, pak dle jeho vyjádření se jedná o fotokopii originálu listinného, který byl dohledán v archivu MV Na Struze a že původně se jednalo o listinný originál usuzuje svědek z toho, že po dobu své praxe se nikdy nesetkal s tím, aby listiny tohoto typu byly pořízeny na mikrofiše. Ze svých znalostí pak ví, že v průběhu 80. let docházelo k přefocování spisu na mikrofiše a současně zde musel být obligatorně musel být uveden návrh na zavedení svazku, návrh na ukončení a další náležitosti pak vycházely případ od případu. Rovněž ze svých zkušeností ví, že nesrovnalosti byly zjišťovány ve svazcích asi do konce 50. let, poté již evidence Státní bezpečnosti byla zcela dokonalá, čemuž odpovídali i zajištěné mikrofiše.

Ze svědecké výpovědi Mgr. Jana Frolíka - vedoucího odboru archivní a spisové služby MV ČR bylo zjištěno, že v této funkci pracuje svědek od září 1991, postup při vyhledávání originálu inkriminovaných zpráv v této trestní věci a pořizování jejich fotokopií popisoval shodně jako svědek Štikar. Svědek dále uvedl, že některé svazky byly pořízeny na mikrofiších, originál byl zničen, přičemž se jednalo o opatření které mělo ušetřit prostor a to pouze v archivu v Praze. V současné době stále existují soupisy skartovaných materiálů a to asi od roku 1956. V Brně však byla archivní protokol zničen. Jak nyní, tak v dřívější době existoval předpis stran skartačních lhůt, když v dřívější době o skartaci rozhodoval náčelník, v tomto případě X. Správy, později pak II. Nyní o skartaci rozhoduje archiv. Od okamžiku kdy převzal archiv pod svou kompetenci se žádné doklady neztratily, z dřívější doby a to z roku 1990 ví, že se ztratily tři věci, které se však netýkají nynějšího vyšetřování. Dále dle vyjádření svědka, jakož i písemné zprávy, byl dne 2. 4. 1990 vydán pokyn federálního ministra vnitra s tím, necht' jsou vyjmuty z ústřední evidence evidenční karty které se týkají prezidenta republiky, členů federální vlády, vlády ČR a vlády SR, poslanců Federálního shromáždění,

poslanců České národní rady, Slovenské národní rady a předáků politických stran. Dále bylo uloženo vyjmout archivní materiály uložené v operativním archivu, které se vztahují k výše uvedeným osobám, uložit registrační protokoly do plechových obalů a tyto zapečetit, evidenční karty, archivní materiály a registrační protokoly uložit do zvláštního fondu. Následně pak dle zprávy ze dne 3. 5. 1990 bylo započato s převodem archivních materiálů týkajících se chráněných osob do fondu „Z“. Seznam těchto archivních materiálů pak svědek soudu rovněž písemně doložil a tímto seznamem neprochází nikdo z poškozených osob v této trestní věci. Dále z vyjádření svědka a z předání materiálu ze dne 13. 4. 1990 bylo zjištěno, že z depozita FNV byly uvolněny materiály, jejichž soupis následuje a v nichž se nachází svazek poškozeného Jaroslava Suka a Václava Malého, přičemž tyto materiály předal tehdejší ministra vnitra ČSSR JUDr. Richard Sacher a za Chartu 77 převzali tři osoby, z nichž je čitelný pouze podpis Jana Rumla.

Svědek JUDr. Richard Sacher vypověděl, že ve funkci federálního ministra vnitra byl v období od 30. 12. 1989 asi do června 1990, je pravda, že vyžádal některé ze svazků osob, které označil pan prezident a které pracovali ve funkcích vlády, nebo také generálního prokurátora, jednalo se o listinné materiály, které byly archivu zpět vráceny, s výjimkou spisu Palacha, který zůstal v trezoru ministra. Takto postupoval z toho důvodu, že měl poznatky, že by se tento spis případně mohl ztratit. Z předchozí doby ví, a to ještě za doby pana Adamce, že generál Lorenc vydal rozkaz o skartaci určitých spisů a dne 8. 12. 1989 pak další rozkaz jímž měla být skartace zakončena. Dále svědek uvedl, že vyžádal ještě další svazky týkající se Charty 77 a to v počtu asi 37 nebo 38 a tyto svazky dne 13. 4. 1990 představitelům Charty za účasti tisku a televize předal. Jednalo se o svazky v listinné podobě s tím, že tyto si měly uvedené osoby prohlédnout a poté zpět do archivu vrátit. Pokud se jedná o tzv. fond „Z“, pak v tomto byly soustředěny veškeré spisy týkající se tehdejších členů vlády i poslanců a tento fond podléhal zvláštnímu režimu v tom smyslu, že přístup měl povolen pouze na základě jeho rozhodnutí. Dále svědek uvedl, že v roce 1990 byly na ministerstvu ustanoveny tzv. občanské komise, sám pak zaregistroval, že některé z osob z těchto komisí si odnášejí tašky plné materiálu. Pripustil možnost, že se svazky i materiály manipulovalo, o čemž svědčí jeho zkušenost se spisem Bartončíka, který původně k dispozici nebyl a objevil se až bezprostředně před volbami.

Ze svědecké výpovědi RsDr. Karla Prnky bylo zjištěno, že svědek od roku 1952 do roku 1988 pracoval ve funkci náčelníka statisticko-evidenčního odboru. Dle tehdejších předpisů existovaly tři archivy a to operativní, dále spisová a archivní služba, která byla evidována ve Spišském Podhradí a předsvazková agenda. Evidence spisů byla vedena jednak v protokole, jednak v operativní evidenci, spisy byly zařazeny chronologicky. Zhruba od roku 1978 začaly být originály spisů

převáděny na mikrofiše, poté došlo ke skartování originálu a mikrofiše byly uloženy v archivu. O skartaci nerozhodoval náčelník X. Správy, ale byla ustanovena skartační komise, která rozhodla o vyřazení materiálu, tedy o těch, které nebyly přeneseny na mikrofiše. Mikrofiše pak evidovány nebyly v tom smyslu, že si vlastně každý mohl vytvořit jaký chtěl, tedy osob, které k nim měly přístup, čímž má svědek na mysli, že mohlo dojít k záměně stránky apod. Dnes manipulace s mikrofiši není možná, jedná se o sadu 49 mikrosnímků a musely by být tedy vyměněny všechny. Rovněž se mohla ztratit část materiálu z předsvazkové agendy, kde byly uloženy originály, což svědek ví v souvislosti s podáním své svědecké výpovědi v roce 1990.

Z listinných důkazů založených ve spise bylo zjištěno následující :

Z evidenčních karet obžalovaných pak zjistil soud, že obžalovaný JUDr. Mézl byl na základě rozkazu FMV 41/81 s účinností od 1. 3. 1981 jmenován prvním zástupcem náčelníka Správy SNB hl.m. Prahy a SK a současně náčelníkem Správy STB Praha dne 30. 6. 1987 byl uvolněn ze služebního poměru do starobního důchodu.

Obžalovaný Zdeněk Němec byl rozkazem FMV 346/77 s účinností od 1. 12. 1977 ustanoven do funkce 1 zástupce náčelníka správy SNB a současně náčelního správy STB Praha a SK, odvolán z funkce byl dne 31. 1. 1981.

Obžalovaný Stárek byl rozkazem FMV 180/74 s účinností od 1. 6. 1974 jmenován náčelníkem X. Správy SNB a odvolán byl dne 31. 5. 1982.

Obžalovaný Wiederlechner byl rozkazem FMV 86/82 s účinností od 1. 6. 1982 přeložen trvale jako náčelník X. Správy SNB ke dni 1. 8. 1988 byl zařazen do zálohy.

Z rozkazu ministra vnitra ČSSR ze dne 21. 12. 1977 č. 32/1977 bylo zjištěno, že tento byl vydán tehdejším ministrem obžalovaným PhDr. Jaromírem Obzinou a jako přílohu k tomuto rozkazu vydal Základní zaměření služební činnosti Sboru národní bezpečnosti a vojsk Ministerstva vnitra na rok 1978, kde v části II jako základní úkol pro Státní bezpečnost na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli pod bodem II H/ je uvedeno docílit úplného rozložení a izolace hlavních organizátorů akce Charta 77 od ostatních signatářů a u vytypovaných organizátorů této akce dosáhnout vystěhování z ČSSR. Dle přiloženého rozdělovníku byl tento rozkaz rozeslán pod č.j. FM/OR-0017/01-1977 náčelníkům i zástupcům krajských správ SNB, funkčním i výkonným útvarům FMV. Přímou v rozkaze bylo uloženo náměstkům MV ČSSR a náčelníkům funkčních a výkonných útvarů FMV, jakož i

náčelníkům správy SNB hl. m. Prahy a SK, krajským správám SNB zajistit rozpracování úkolů stanovených tímto zaměřením v ročních plánech a přihlédnutím k postavení a působnosti útvaru a provádět systematickou kontrolu. Rozkaz nabyl účinnosti 1. 1. 1978 a byl zrušen rozkazem č. 37/1978 ze dne 10. 11. 1978, kdy jako jeden z hlavních směrů je vytyčena nutnost realizovat opatření směřující k likvidaci činnosti Charty 77. V dalším rozkaze č. 23 ze dne 25. 10. 1979, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 1980 se pak v základním zaměření pod bodem 2 na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli pod písm. b/ ukládá přijmout účinná opatření k znemožnění činnosti Charty 77 a tzv. „Ekonomického seskupení“, zabraňovat nelegálnímu rozšiřování „Samizdatů“ a negativnímu ovlivňování ČS občanů zejména mládeže z řad studentstva, učňovské a tzv. volné mládeže proti socialistickou ideologií, prohlubovat ideologické a názorové rozpory uvnitř Charty 77 a mezi jejími exponenty a nepřátelskou emigrací odhalit a získat archy Charty 77, dne 23. 10. 1980 byl vydán rozkaz ministra vnitra č. 35 s účinností od 1. 1. 1981 a zde pod bodem D, 2 na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli pod písm. d/ je uvedeno mimo jiné nepřipustit oživení činnosti v rámci Charty 77, zabránit aktivizaci její nové garnitury, dne 11. 11. 1981 byl vydán rozkaz ministra vnitra ČSSR č. 28 s účinností od 1. 1. 1982 kdy pod bodem 2 na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli písm. i/ se uvádí provést do 31. 12. 1982 rozbor efektivnosti a výslednosti kontrarozvědné práce po linii boje proti vnitřnímu nepříteli a na úseku boje proti ideologické diverzi a přijmout opatření k realizaci účinnějších forem a metod práce v této oblasti. Posledním z doložených rozkazů je pak rozkaz č. 22 ze dne 15. 12. 1982, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 1983 a v Základním zaměření pod bodem 2 písm. b/ se mimo jiné uvádí, aktivními kontrarozvědnými opatřeními znemožňovat snahy jednotlivců aktivovat činnost Charty, mařit případné pokusy o vytváření nových antisocialistických uskupení. Rozkaz č. 23 z roku 1979 pak byl dle rozdělovníku č. j. FM - 0074/OR-01-1979 stejně tak jako rozdělovník č. j. FM - /OR-00140/01-1978 zaslán všem funkčním i výkonným útvarům FMV, náčelníkům i zástupcům krajských správ SNB. Další rozkazy MV v tomto směru, jakož i další rozdělovníky dohledány nebyly.

Zčásti založené fotokopie Vyhodnocení prováděcího plánu S - StB Praha za II. pololetí 1978 po problematikách X. Správy FMV ze dne 29. 11. 1978, které podepsal obžalovaný Němec, se hovoří o akci „Zpěvák“ - Jaroslav Hutka, kdy v jeho bytě byla přerušena telefonní stanice, při zjištění, že se v jeho bytě koná tajná schůzka s francouzskými státními příslušníky bylo provedeno jeho předvedení, výslech a schůzka přerušena. Těmito opatřeními byla částečně narušena nepřátelská činnost a zabráněno předání nežádoucích zpráv do zahraničí a na základě těchto opatření si podal Hutka žádost o vystěhování a zbavení občanství kterému bylo vyhověno a Hutka se odstěhoval do Holandska. Z další části ofocené fotokopie Vyhodnocení prováděcího plánu za první pololetí

1979, který podepsal rovněž obžalovaný Němec se pak uvádí, že v rámci akce Asanace byla vyhodnocena a zadokumentována nepřátelská činnost Vladimíra Škutiny v zahraničí a byl vypracován návrh na odnětí československého státního občanství. Bylo docíleno, že manželka Škutiny si společně s dcerou podaly žádost o vystěhování a v současné době je prováděna dokumentace nepřátelské činnosti v zahraničí u vystěhovalce Pavla Landovského se stejným cílem.

V prováděcím plánu práce 2 A a 2 B odboru S-StB (řízených X Správou SNB) na rok 1980 ze dne 5. 12. 1979 bylo zjištěno, že tento plán rovněž podepsal obžalovaný Němec a opakovaně se zde hovoří o nutnosti vytvářet podmínky k realizaci akce Asanace, pokračovat v plnění stanovených úkolů v akcích prevence a Asanace, v případě Přemysla Vondry podle vývoje operativní situace sledovat i možnost využití akce Asanace k osobě Luboše Dobrovského nadále vytvářet podmínky k realizaci Asanace a taktéž v akci „Hudebník“ - Vratislav Brabenec, nepřátelskou činnost omezovat a vytvořit podmínky pro realizaci projektu Asanace.

Z části ofocené zprávy - fotokopie Zaměření kontrarozvědné činnosti pro rok 1981 ze dne 17. 11. 1980 podepsané obžalovaným RSDr. Stárkem se pak mimo jiné uvádí : Provádět v rámci akce Asanace opatření k vystěhování nebo dlouhodobému vycestování s ČSSR předem vytypovaných osob u kterých je to z politického hlediska žádoucí a účelné. Z fotokopie části ofocené zprávy Plánu činnosti X Správy SNB pro rok 1981, který rovněž podepsal obžalovaný Stárek se opět uvádí provádět aktivní opatření k dalšímu prohlubování a diferenciaci a vyvolávání rozporů v prostředí nepublikujících autorů a v odůvodněných případech provést opatření v rámci akce Asanace s tím, že strojem je psáno: odpovídá plk. Mézl. V dalším bodu 3/A se uvádí provádět účinná kontrarozvědná opatření k dalšímu prohlubování rozporů, izolaci a kompromitaci mezi organizátory a ideovými vůdci tzv. volné mládeže. K tomu využít i opatření k dlouhodobému vycestování v rámci akce Asanace. Z fotokopie části „Vyhodnocení pracovních výsledků na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli a ideologické diverzi za rok 1978“, podepsaný obžalovaným Stárkem se pak uvádí, že aktivně byly plněny všechny úkoly, rozpracované v celostátních projektech „Rozptyl“ „Asanace“ s tím, že v rámci projektu Asanace bylo dosaženo vystěhování signatářů Charty spolu s rodinami do zahraničí. Dalších 5 je připraveno k vycestování z ČSSR počátkem roku 1979. V souvislosti s první správou FMV bylo u některých signatářů provedena jejich kompromitace v zahraničí nebo je získávána dokumentace k jejich nepřátelské činnosti proti ČSSR v zahraničí s cílem odebrání československého státního občanství a zamezení jejich návratu do ČSSR.

Z části ofocené zprávy Plánu činnosti X Správy SNB na rok 1979, kdy je podepsán obžalovaný Stárek se uvádí : do 31. 8. 1979 dosáhnout v akci „Asanace“ vycestování do KS D. Horáková, pokud dokumentace trestné činnosti neumožní realizaci i vycestování V. Havla. Taktéž v ofocené části Vyhodnocení pracovních výsledků na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli a ideologické diverzi za rok 1979 ze dne 31. 1. 1980 je podepsán obžalovaný Stárek a uvádí, že v projektu akce Asanace se podařilo vystěhovat do zahraničí dalších 10 signatářů Charty, dlouhodobého vystěhování bylo dosaženo u Dany Horákové, Pavla Landovského, Jiřího Koláře a Pavla Juráčka, čímž jim bylo znemožněno pokračovat v negativním působení v ČSSR. V rámci akce Asanace byly vyvolány nebo podpořeny snahy některých čelních představitelů „Undergroundu“ o vystěhování z ČSSR do Rakouska.

Z ofocené části Plánu činnosti X. Správy SNB na rok 1980 ze dne 13. 12. 1979, podepsané obžalovaným Stárkem se pak uvádí v rámci akce Asanace dosáhnout dlouhodobého vycestování z ČSSR vedoucího skupiny Plastic People Milana Hlavsy.

Z ofocené části Zaměření pro zpracování ročních prováděcích plánů práce na úseku boje proti vnitřnímu nepříteli a ideologické diverzi pro rok 1980, podepsané obžalovaným Stárkem ze dne 15. 11. 1979 pak vyplývá, že mají být prováděna opatření k dlouhodobému vycestování z ČSSR nepřátelsky orientovaných osob, u kterých se nepodařilo preventivně výchovnými a profylakticko-rozkladnými opatřeními dosáhnout žádoucího výsledku.

Z fotokopie návrhu na opatření v akci Asanace týkající se poškozeného Ing. Hermacha ze dne 11. 10. 1984 je sice strojem napsáno jméno obžalovaného Mázla, ale podpis je pplk. Bytčánka, stejná situace je pak v návrhu na uložení osobního svazku tohoto poškozeného ze dne 4. 2. 1987, stejně pak i v návrhu na uložení osobního svazku poškozeného Landovského ze dne 5. 10. 1981, kdy na předtisku se jménem obžalovaného Mázla je podepsán Irovský, dále stejně tak v návrhu na převedení signálního svazku u poškozené Převraské ze dne 2. 11. 1981, kdy je opět podepsán Irovský, v návrhu na uložení osobního svazku ze dne 21. 10. 1982 je pak podepsán Bytčánek, který rovněž podepsal návrh na uložení osobního svazku poškozeného Sidona dne 24. 1. 1984, stejně tak plán operativního opatření do akce Asanace ze dne 7. 7. 1981 podepsal namísto obžalovaného Mázla Irovský a stejně tak se nejedná o podpis obžalovaného v návrhu na udělení výstrahy poškozenému Třešňákovi a v návrhu na převedení svazku u poškozeného Brabence. Podpisem obžalovaného Mázla je opatřen pouze návrh na uložení spisu evidované osoby poškozeného Sidona ze dne 17. 1. 1985 a v tomto se uvádí v odůvodnění které vypracoval náčelník II B odboru, že vzhledem k aktivním

nepřátelským projevům poškozeného byl přijat návrh na uskutečnění projektu Asanace, který byl realizován v polovině roku 1983. Po realizaci projektu Asanace nebyly získány žádné nové poznatky o pokračující nepřátelské činnosti a proto byl osobní svazek uložen do archivu.

Ve fotokopii části Prováděcího plánu II. odboru S-STB Ostrava na rok 1983 ze dne 25. 1. 1983 je založen přípis podepsaný obžalovaný Wiedelechnerem a adresovaný náčelníkovi správy STB Ostrava ve kterém se uvádí, nadále pokračovat v realizaci celostátní akce Asanace, provádět aktivní agenturně operativní opatření zaměřená na vystěhování politicky nežádoucích osob, zamezovat oživení činnosti signatářů Charty 77 a VONS v Severomoravském kraji a působit na nejaktivnější představitele tohoto uskupení, aby se vystěhovali do KS v rámci akce Asanace. Dále je podpisem obžalovaného Wiedelechnera odsouhlasen roční prováděcí plán II. odboru Správy STB na rok 1982 ze dne 8. 12. 1981 v němž se hovoří o akci Asanace stejně jako v ročním prováděcím plánu Správy STB České Budějovice na rok 1981 ze dne 11. 12. 1980, který byl rovněž odsouhlasen obžalovaným Wiedelechnerem jako náčelníkem Správy STB a současně i náčelníkem X. Správy obžalovaným Stárkem.

Z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 4T 187/96 bylo zjištěno, že tímto rozsudkem byl JUDr. Josef Kafka uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. a/ tr.zák. a byl mu uložen trest zákazu činnosti.

Zákonem o vymezení působnosti ČSSR ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti č. 128/70 Sb. bylo stanoveno, že do působnosti federace spadá řízení Státní bezpečnosti včetně útvaru vyšetřování Státní bezpečnosti. Podle článku 18 zák. č. 133/1970 Sb. pak jmenované ministerstvo řídí Státní bezpečnost a ve vymezeném rozsahu i Veřejnou bezpečnost. Podle § 85 pak ministr vnitra může vydat Statut, který schválila vláda ČSSR a který byl vydán nařízením MV ČSSR č. 12/1973 s účinností od 1. 3. 1973. Ve vztahu ke Státní bezpečnosti vymezil jako orgán řízení a velení pro všechny útvary složky Státní bezpečnosti, když dle článku 20. pak federální ministr vnitra ministerstvo řídí a za jeho činnost odpovídá. Činnost ministerstva upravuje vydáváním interních předpisů v podobě rozkazů, směrnic apod. Postavení ministra vnitra je upraveno zákonem č. 40/74 Sb. kdy dle § 10 je ministr představený všem příslušníkům Sboru národní bezpečnosti. Podle § 16 téhož zákona ministr stanovoval způsob a rozsah zákroku nebo nezbytných opatření a mohl i omezit rozsah oprávnění a povinností SNB v souladu s rozsahem úkolů, které zabezpečovali.

Zákon č. 40/70 Sb. v ustanovení § 9 odst. 1 stanovil, že v rámci SNB je vytvořena složka Státní bezpečnosti, podle článku 21 Statutu pak základním organizačním stupněm řízení a rozhodování je Správa. Tzv. X. Správa - Správa kontrarozvědky pro boj proti vnitřnímu nepříteli byla zřízena rozkazem MV ČSSR č. 15/1974 dnem 1. 7. 1974 a rozkazem č. 16/1974 byla zahrnuta do výkonných útvarů FMV ČSSR. Rozkazem č. 13/1979 pak byla X. Správa podřazena pod útvary SNB podřízené FMV ČSSR. Podle § 9 odst. 2 zák. č. 40/1974 jsou útvary Státní bezpečnosti podřízené náčelníkům a velitelům těchto složek.

Rozkazem ministra vnitra ČSSR č. 51/1974 byla organizačně vytvořena Správa STB Praha, kdy jedním z výkonných útvarů byl zřízen odbor boje proti vnitřnímu nepříteli 2 A, 2 B. Této Správě pak byly podřízeny oddělení a skupiny StB v okresech, které jsou vysunutými pracovišti StB. Bod 2. tohoto rozkazu upravoval způsob řízení Správy StB, kdy náčelníci X. Správy SNB byli povinni kontrolovat a koordinovat výkon kontrarozvědné činnosti na Správách STB prostřednictvím náčelníků těchto Správ a prostřednictvím zásadních aktů řízení, kterými upravovali hlavní směry činnosti, určovaly rozsah problematik, taktiku a metodiku zpravodajské činnosti, schvalovali roční prováděcí plány a organizovali podle potřeb celostátní porady náčelníků Správ STB. Nařízením ministra vnitra č. 36 ze dne 21. 11. 1974 byla stanovena odpovědnost služebním funkcionářů, náčelníků a velitelů, kdy náčelníci Správy STB při KS SNB měli vedoucí postavení na úseku, který jim byl svěřen. Organizační řád Správy SNB hlavního města Prahy a Středočeského kraje pak prokazuje, že výkonným útvarem byla Správa Státní bezpečnosti, kdy její vedoucí byl zároveň zástupcem náčelníka Správy SNB a tvořil vedení Správy. Podle článku 14 pak byl odpovědný za problematiku boje proti vnitřnímu nepříteli.

Zákonem č. 63/65 Sb., vyhláškou MV ČSSR a Ministerstva zahraničních věcí ČSSR č. 44/77 Sb. o cestovních dokladech, jakož i ze směrnic o povolování o vystěhování do ciziny, které byly vydány rozkazem náčelník Správy pasů a víz a to rozkazy č. 8/80, 3/77, jakož i z usnesení Vlády ČSSR č. 151/77, 58/77 a 340/80 vyplývá jakým způsobem je podávána žádost o vystěhování, jaké náležitosti musí tato žádost obsahovat s tím, že o podané žádosti musí být vyrozuměno odd. Státní bezpečnosti a vyžádáno jeho stanovisko. Pokud se jedná o vystěhování občanů, kteří se nesžili se socialistickým zřízením a aktivně proti němu vystupují, je zapotřebí vždy vyžádat stanovisko II odboru příslušné Správy STB KS SNB. Dále je zde upraveno, že o žádosti o propuštění z československého státního svazku rozhodují úseky republikových ministerstev vnitra s tím, že správní poplatek související s vyřizováním žádosti o povolení vystěhování je stanoven Sazebníkem I. vyhlášky Ministerstva financí č. 162/76 Sb. ve znění vyhlášky č. 166/80 Sb. Zákonným opatřením předsednictva ČNR ze dne 6. 11. 1969 jímž byl změněn a

doplněn zákon ČNR č. 39/1969 Sb. se upravuje postup při nabývání a pozbývání státního občanství ČSR.

V dochovaných archivních materiálech odboru pasů a víz jsou založeny žádosti o povolení vystěhování u poškozených Brabence, Benetkové, Převraské, Medka, Suka, Třešňáka s tím, že pokud se jedná o poškozené manželé Tominovi, jsou zde založeny žádosti o vydání výjezdní doložky a cestovního pasu, sdělení, že poškozené Tominové byl rozhodnutí MV ČSR ze dne 11. 5. 1980 odebráno československé státní občanství, u poškozeného Landovského je založena žádost o povolení cest do zahraničí, rozhodnutí o odnětí cestovního pasu ze dne 18. 2. 1977, žádost o vydání výjezdní doložky ze dne 12. 4. 1978 a rozhodnutí Ministerstva vnitra ČSR ze dne 16. 10. 1980 o odnětí státního občanství.

K obžalovanému PhDr. Obzinovi bylo zjištěno, že ke dni 30. 3. 1973 byl uvolněn z funkce vedoucího odboru školství a vědy ÚV KSČ a byl jmenován do funkce ministra vnitra, ve spise je pak dále založen návrh ze dne 17. 4. 1973 jímž je předložen návrh kandidátů Národní fronty na poslance Federálního shromáždění České národní rady v němž za volební obvod č. 11 je navrhován obžalovaný PhDr. Obzina. V průběhu hlavního líčení dne 7. 2. 2002 pak obžalovaný uvedl, že ve funkci poslance byl od roku 1973 do roku 1989, kdy abdikoval. S ohledem na toto vyjádření byla trestní věc obžalovaného dle § 23 odst. 1 tr. řádu vyloučena k samostatnému projednání a rozhodnutí.

Podle § 264 odst. 1 tr.ř. soud, jemuž věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolací soud. Odvolací soud pak považuje za nerozhodné, že v některých případech za obž. JUDr. Mézla konali Irovský a Bytčánek. S ohledem na organizaci ministerstva vnitra a st. bezpečnosti tak odvolací soud dospěl k závěru, že tyto osoby neměly zvláštní pravomoci pro úsek činnosti, který by obž. ani v rámci celkové koncepce neřídil, nic o něm nevěděl a nevzal jeho úkoly, nezabýval se jejich vyhodnocováním a postupy. S ohledem na takto vyslovený právní názor a dále s přihlédnutím k shora citované výpovědi sv. Bytčánka, jakož i č.l. 14 Organizačního řádu Správy SNB dle kterého byl obž. v inkriminované době odpovědný za problematiku boje proti vnitřnímu nepříteli, dospěl soud k závěru o vině i obž. JUDr. Mézla, když rozsahu dokazování považuje za dostačující a další návrhy na doplnění dokazování v tomto směru zamítl. Pro opakované nedostavení se poš. Cibulky a nesplnění podmínek ust. § 211 odst. 1 tr.ř. soud od jeho výslechu upustil a současně tohoto poškozeného vypustil i z výroku rozsudku. Soud především zkoumal otázku promlčení trestního jednání obžalovaných. V této souvislosti soud také ve smyslu ust. § 16 odst. 1 tr. zák. zkoumal která z novel trestního zákona je pro obžalované příznivější. S ohledem na stále stejnou

ohrožující trestní sazbu je tento postup bezpředmětný, avšak současně nelze přehlédnout, že dle trestního zákona platného v době spáchání trestné činnosti byla dle § 67 odst. 1 písm. b/ tr. zák. stanovena promlčecí doba v trvání 10-ti let činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně 10 let. Tato hranice na 12 let pak byla zvýšena až novelou trestního zákona č. 327/99 Sb. s účinností od 28. 12. 1999. Obvinění bylo obž. sděleno dne 10.7.1996. S účinností od 1. 8. 1993 vstoupil v platnost zákon č. 198/93 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu. Dle § 5 tohoto zákona se do promlčecí doby trestných činů nezapočítává doba od 25. února 1948 do 29. 12. 1989, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby. Tímto zákonem s ohledem na nálezy Ústavního soudu č. 14/1994 Sb. je soud vázán. Podle § 67 a/ písm. d/ tr. zák. ve znění novely č. 327/99 Sb. pak uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost trestných činů spáchaných v době od 25. 2. 1948 do 29. 12. 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně 10 let, pokud s politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby a buď byly spáchány veřejnými činiteli a nebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských. Soud proto zkoumal zda u obžalovaného byly splněny podmínky stanovené shora citovanými ustanoveními, které by vylučovaly jejich trestní stíhání v inkriminovanou dobu. Obžalovaný byl zařazen ve vysoké funkci Federálního ministerstva vnitra ČSSR a jak bude dále uvedeno, jeho trestná činnost se odvíjí od rozkazu federálního ministra vnitra č. 32/77, který byl v inkriminovanou dobu poslancem Sněmovny lidu FS. Sám obžalovaný PhDr. Obzina se pak hájí tím, že pravidelně každý rok byla generální prokuraturou vypracována zpráva o zachovávání zákonnosti a nikdy jeho rozkaz nebyl shledán v rozporu se zákonem. Je tedy nepochybné, že v dané situaci z důvodů politických k trestnímu stíhání nikoho z obžalovaných nemohlo dojít. U obžalovaného je splněna i podmínka ust. § 67 a/ písm. d/ tr. zák., když trestné činnosti se dopustil jako veřejný činitel a jeho trestná činnost jednoznačně spočívá v pronásledování skupiny osob - signatářů a sympatizantů Charty 77. Z těchto důvodů pak došel soud k závěru, že trestná činnost obžalovaného promlčena není. Obžalovaný ve funkci náčelníka Správy Státní bezpečnosti Praha a SK byl veřejným činitelem ve smyslu ust. § 89 tr. zák. , když v této funkci se podíleli na plnění úkolů společnosti a státu a používal přitom pravomoce, které mu v rámci jejich odpovědnosti za plnění úkolů byly svěřeny. Obžalovaný pak přinejmenším ve smyslu ust. § 2 odst. 3 zák. č. 100 z roku 1970 Sb. o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti jako náčelník byl v rozsahu své pravomoci oprávněn ukládat podřízeným příslušníkům služební úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich činnost a dávat jim k tomu účelu rozkazy a pokyny. Podle Organizačního řádu

Správy SNB hl.m. Prahy a SK je náčelník Správy řízen ministrem vnitra ČSSR a to v rozsahu stanoveném zákony. Mimo jiné náčelník Správy koordinuje a v rozsahu vymezené působnosti řídí tvorbu prováděcích plánů útvaru Správy, schvaluje roční prováděcí plány funkčních útvarů Správy a vyjadřuje stanovisko k ročním prováděcím plánům výkonných útvarů Správy.

Podle článku 34 Ústavy jsou všichni občané povinni zachovávat Ústavu i ostatní zákony, podle článku 31 je pak zaručena nedotknutelnost obydlí, listovního tajemství, tajemství dopravovaných zpráv jakož i svoboda pobytu. Provedeným dokazováním pak bylo prokázáno, že obžalovaný jednal v rozporu nejen s citovanými články Ústavy, ale rovněž v rozporu s § 23 zák. č. 100/70 jakož i § 3 zák.č. 40/74 Sb., když jako náčelník Správy Státní bezpečnosti schvaloval, vyhodnocovali a tím i zajistili, aby jejich podřízení s jejich vědomím v rámci akce Asanace vyvíjeli psychický nátlak na poškozené v podobě profylaktickorozkladných opatření na bázi nucených styků, vyhrožování uvězněním jako alternací nevystěhování se, znemožnění výkonu zaměstnání, opakovaných domovních prohlídek, výhrůžek použití fyzického násilí. Rozkaz č. 32/1977 byl vydán taktéž v rozporu s Ústavou a s ohledem na tuto skutečnost nebylo povinností obžalovaného v souladu s tímto rozkazem postupovat. Již ze samého znění rozkazu vyplývá, že u vytypovaných organizátorů této akce se má dosáhnout vystěhování z ČSSR. V žádném případě se nemělo namysli, aby bylo umožněno vystěhování těm osobám, kteří již dříve o vystěhování bezúspěšně žádali. V tomto směru je obžalovaný jednoznačně usvědčován výpověďmi všech slyšených poškozených, uvedených ve výroku tohoto rozsudku, kteří vypovídají o tom jakým způsobem a to zejména opakovanými výsledky, předváděními, zadrženími, opakovanými domovními prohlídkami, sledování jejich bytů, zamezení studia jejich dětí a použití i fyzického násilí v průběhu výsledku byli po dobu několika let Státní bezpečností pronásledováni, takže nakonec po opakovaných nabídkách ze strany Státní bezpečnosti tomuto vlivu podlehli a z republiky se vystěhovali. Pokud u poškozených Landovského a Tominových jim byl povolen pobyt v zahraničí, byli krátce po svém vycestování zbaveni státního občanství a tím jim byl návrat do republiky rovněž znemožněn. Tyto výpovědi poškozených jsou v naprostém souladu s dochovanými svazky Státní bezpečnosti a odd. pasů a víz, když tyto písemné doklady jednak potvrzují výpovědi poškozených stran i jejich kontaktů se Státní bezpečností a rozpracování akce Asanace, jednak potvrzují, že nikdo z nich nežádal v minulosti o vycestování s výjimkou poškozeného Landovského, který původně již v roce 1976 chtěl služebně vycestovat, což mu umožněno nebylo. Soud striktně při stanovení trestní odpovědnosti jednání obžalovaných vycházel nejen z těchto důkazů. I z výpovědi svědků - bývalých příslušníků Státní bezpečnosti vyplývá, že o akci Asanace byli informováni a že tato byla prováděna celorepublikově. K evidenci a případné manipulaci se spisy Státní bezpečnosti byli vyslechnuti svědci PhDr. Prnka, JUDr.

Sacher a Mgr. Frolík, přičemž bylo zjištěno, že pokud se jedná o předané svazky Státní bezpečnosti u Chartistů 77 týkaly se tyto ve vztahu k nyní projednávané věci pouze poškozeného Malého a Suka. Svazek Státní bezpečnosti poškozeného Malého k vyšetřovacímu spisu přiložen nebyl a pokud se jedná o poškozeného Suka soud s ohledem na tuto skutečnost, když není patrné kdy byl svazek vrácen do archivu, k tomuto nepřihlížel. U ostatních svazků Státní bezpečnosti žádná manipulace zjištěna nebyla a soud je proto a to i s ohledem na vyjádření ředitele archivu a vyšetřovatele Štikara považuje za naprosto věrohodné. Je tedy nepochybné, že obžalovaný, svým jednáním ve všech zákonných znacích naplnil skutkovou podstatu trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 odst. 1 písm. a/ odst. 2 písm. c/ tr. zák. Tímto deliktem byl obžalovaný po právu uznán vinným, když pokud se jedná o přísnější právní kvalifikaci, tedy o zvlášť závažný následek, tento je spatřován jednak v délce trvání celé akce, kdy z provedených důkazů, tedy výsledku poškozených i listinných důkazů je nepochybné, že akce Asanace probíhala i poté, kdy rozkaz č. 32/1977 byl zrušen rozkazem ministra vnitra č. 37/78. Akce Asanace jak bylo rovněž provedeným dokazováním prokázáno postihla větší množství občanů bývalé ČSSR, kdy jenom jejich minimální část nátlaku odolala, republiku neopustila a naopak ti poškození, kteří byli nuceni se vystěhovat, následky tohoto nuceného exilu nesou do současné doby, jak bylo nepochybně zjištěno v průběhu hlavního líčení. Nelze také přehlédnout, že většina poškozených se již v inkriminované době domáhala nápravy formou podávaných stížností, avšak bez jakéhokoliv výsledku, tyto skutečnosti zcela nepochybně u poškozených museli vést k naprosté nespokojenosti s činností orgánů státu. Jednání obžalovaných na sebe vzájemně navazovalo, vyplývalo z jejich služebního postavení ve složce Státní bezpečnosti, a proto je toto posuzováno jako spolupachatelství dle § 9 odst. 2 tr. zák. Pro právní kvalifikaci jednání obžalovaného je zcela bezpředmětné, že většinu akcí fakticky vůči poškozeným realizovali jejich podřízení. Proto byl obžalovaný uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158/1a, 2c tr. zák., když soud považuje z hlediska právního rovněž za nerozhodné, že v průběhu celého trestního řízení nebylo zjištěno kdo předmětnou akci nazval „Asanace“.

Obžalovaný JUDr. Mézl nebyl soudně trestán a v místě bydliště je hodnocen naprosto pozitivně.

Při ukládání trestu rozhodoval soud v souladu s ust. § 23/1 a 31/1 tr. zákona a přihlédl k následujícím skutečnostem: především je nutno uvést, že podnět pro zahájení trestního stíhání byl přinejmenším podán poškozeným Třešňákem dne 29. 2. 1991 na tehdejší Městskou prokuraturu. Již v tomto podnětu hovoří poškozený přímo o akci Asanace s tím, že o její existenci se dozvěděl na Ministerstvu vnitra. Poté až dne 17. 5. 1996 je učiněn první úkon vyšetřovatele ÚDV, kdy kontaktoval

poškozeného Cibulku. Obvinění pak bylo obžalovaným sděleno v průběhu roku 1996 a obžaloba zdejšímu soudu podána dne 2. 3. 2001. Je tak nepochybné, že v průběhu celého vyšetřování došlo k značným průtahům a to i přes tu okolnost, že z celého vyšetřovacího spisu nevyplývá, že by tyto průtahy byly zaviněny kýmkoliv z obžalovaných. Kromě dlouhé doby vyšetřování bylo přihlédnuto také k tomu, že ke spáchání trestné činnosti došlo v letech 1981 - 1985, jakož i k té skutečnosti, že k osobě obžalovaného nebylo zjištěno žádných negativních poznatků. Soud samozřejmě nemohl přehlédnout také věk obžalovaného, jakož i jeho zdravotní stav, který je ve spise doložen lékařskými zprávami. S ohledem ke všem těmto okolnostem pak považuje soud za přiměřený trest odnětí svobody vyměřený při samé dolní hranici zákonné trestní sazby, tedy v trvání tří let s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 4 let, když současně dle § 60a/ odst. 1 tr. zák. byl nad obžalovaným vysloven dohled.

Soud pak znovu po zrušení původního rozsudku rozhodoval o nárocích poš. J. Suka, Z. Benýška, V. Brabence, V. Třešňáka a Z. Freundové, kteří se připojili k trestnímu řízení s nárokem na náhradu škody v rozsahu 500.000,--Kč do 2.275.000,--Kč, když v těchto částkách je zahrnuta jednak škoda majetková spočívající v nákladech na vystěhování, zaplacení správních poplatků, tak vyčíslena škoda morální. Pokud se jedná o zaplacení správního poplatku v souvislosti s vystěhováním, poškození tento v souladu s ust. § 4 odst. 4 vyhl. č. 570/90 Sb. o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, jakož i v souladu se zákonem č. 105/51 Sb. o správních poplatcích mohou vrácení tohoto správního poplatku požadovat po příslušném finančním referátu. Pokud se pak jedná o další vyčíslenou škodu, dokazování v tomto směru by přesáhlo rámec a potřeby trestního řízení a proto dle § 229 odst. 1 tr. řádu byli všichni poškození se svými nároky na náhradu škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání a to do 8 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení prostřednictvím podepsaného soudu k Městskému soudu v Praze.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Odvolání může podat také poškozený, ale toliko do výroku o náhradě škody, nebo proto, že tento učiněn nebyl.

V Praze dne 17. prosince 2002

JUDr. Kateřina Kohoutková
předsedkyně senátu v.r.

Za správnost vyhotovení :

